

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

Elli yedinci Birleşim

28 . III . 1951 Çarşamba

İçindekiler

	Sayfa	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	44	
2. — Havale edilen kâğıtlar	44	
3. — Görüşülen işler	45	
1. — 1944 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Genel Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresiyle 1944 yılı Kesinhesabı hakkında kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/142, 1/43)	45	46,47, 47,55:58
2. — Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Vakıflar Genel Müdürlüğü 1945 yılı yedi aylık Kesinhesabı hakkında kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (1/10, 3/144)	45:46,47,47, 51:54	
3. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1945 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1945 Bütçe yılı Kesinhesabı hakkında Kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (1/125, 3/129)		46,47, 47,55:58
4. — Bayındırlık Bakanlığı 1950 yılı Bütçesinin 602 nci bölümünün 3 ncü (yarsarsıntısı ve diğer âfetlerden zarar gören bölgelere) maddesine 5607 sayılı Kanuna dayanılarak 2 500 000 liralık ek ödenek verildiğine dair Başbakanlık tezkeresi ve Bütçe Komisyonu raporu (3/18)		47
4. — Sorular ve cevaplar		47
1. — Tekirdağ Milletvekili Yusuf Ziya Tuntaş'ın Marshall Yardım Plânına göre alınan traktörlerin sayısı ile bakım tamir ve tevzi şekli ve akaryakıt stoklarımız hakkındaki sorusuna Tarım Bakanı Nedim Ökmen'in yazılı cevabı (6/196)		47:49

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Başbakan Adnan Menderes'in çekildiğine ve yeni Hükümet kuruluncaya kadar eskisinin vekâleten vazifeye devam edeceğine;

Yeni Hükümeti kurmaya İstanbul Milletvekili Adnan Menderes'in memur edildiğine;

İstanbul Milletvekili Adnan Menderes tarafından kurulan yeni Bakanlar Kurulu listesinin onandığına dair olan Cumhurbaşkanlığı tezkereleri okundu.

Erzurum Milletvekili Fehmi Çobanoğlu'nun, İnhisar beyiyeleri üçte birlerinin harb malûllerine ve şehit yetimlerine tahsis ve tevziine dair olan 1485 sayılı Kanunun 4 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki Kanun teklifi, isteği üzerine geri verildi.

Mart - Mayıs 1950 aylarına ait Sayıştay Komisyonu raporu kabul olundu.

1944 Bütçe yılı kesinhesabı hakkındaki Kanun tasarısının tümü üzerinde bir müddet görüşüldü. Bâzı sorulara Maliye Bakanının cevap verebilmesi için tasarının gelecek Birleşimde görüşülmesi kabul olundu.

Türkiye Hükümeti ile Mısır Hükümeti arasında, bu iki ülke beyninde ve daha ötesinde tarifeli hava servisleri tesisine dair Anlaşmanın onanması hakkındaki Kanun kabul edildi.

28 . III . 1951 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkanvekili Kâtip
Balıkesir Milletvekili Kayseri Milletvekili
S. Yırcalı İ. Kirazoğlu
Kâtip
Çorum Milletvekili
S. Baran

2. — HAVALA EDİLEN KÂĞITLAR

Tasarılar

1. — Avrupalılararası Tediye Birliği Anlaşmasının 8 ncü maddesi hükümlerinin Türkiye ile Fransa arasında tatbikını mümkün kılmak üzere teati edilen mektupların onanması hakkında kanun tasarısı (1/162) (Dışişleri ve Ticaret Komisyonlarına);

2. — Avukatlık Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı maddelerinin kaldırılmasına ve bu kanunu değiştiren 4359, 4756 ve 5178 sayılı kanunların bâzı maddelerinin tadiline dair kanun tasarısı (1/163) (Adalet Komisyonuna);

3. — Hariçten satın alınan buharlı ve motorlü gemilerle memlekette yapılan mümasilere için getirilecek eşyanın Gümrük Resminden istisnası hakkındaki Kanunun yürürlük süresinin uzatılmasına dair kanun tasarısı (1/164) (Gümrük ve Tekel, Ulaştırma, Maliye ve Bütçe Komisyonlarına);

4. — Kadrodan çıkarılmış bulunan harb gemilerinin satılmasına dair kanun tasarısı (1/165) (Millî Savunma, Maliye ve Bütçe Komisyonlarına);

5. — Türkiye - Belçika Ödeme Anlaşmasının 13 ncü maddesinin değiştirilmesi için Belçika Elçiliği ile teati olunan mektupların onanması hakkında kanun tasarısı (1/166) (Dışişleri ve Ticaret Komisyonlarına);

Teklifler

6. — Amasya Milletvekili Kemal Eren ve Ankara Milletvekili Salâhattin Benli'nin, Gayrimenkule tecavüzün def'ine dair Kanun teklifi (2/191) (İçişleri ve Adalet Komisyonlarına);

7. — Konya Milletvekili Hidayet Aydın'ın, Belediye Gelirleri Kanununun 28 ve 37 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında Kanun teklifi (2/192) (İçişleri, Maliye ve Bütçe Komisyonlarına);

8. — Tokad Milletvekili Ahmet Gürkan'ın, bâzı adli, askerî ve idari memurlara ait muvakkat tasfiye kanunu teklifi (2/193) (İçişleri, Maliye ve Bütçe Komisyonlarına);

9. — Tokad Milletvekili Ahmet Gürkan'ın, Dinî tahsil müesseseleri açılması ve Vakıflar İdaresinin Diyanet İşleri Başkanlığına bağlanması hakkında Kanun teklifi (2/194) (Millî Eğitim, İçişleri ve Bütçe Komisyonlarına);

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15, 05

BAŞKAN — Başkanvekili Sıtkı Yırcalı

NÂTİFLER : Müezzinzan Tekil (İstanbul), Namık Tılaber (İstanbul)

BAŞKAN — Oturumu açıyorum.

3. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — 1944 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Genel Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile 1944 yılı Kesinhesabı hakkında Kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/142, 1/43)

BAŞKAN — Efendim, bu hususta geçen Birleşimde müzakere açılmış, izahat için bu Birleşime bırakılmıştır. Fakat ilgili Bakan mazeretine binaen hazır bulunmadığı için bu hususun konuşulması, icabeden cevaplar verilmek üzere gelecek Birleşime bırakılmıştır.

2. — Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Vakıflar Genel Müdürlüğü 1945 yılı yedi aylık Kesinhesabı hakkında Kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (1/10, 3/144) [1]

BAŞKAN — Tümü hakkında söz isteyen yoktur. Maddelere geçilmesini kabul edenler. Lâtfen işaret buyursunlar... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı yedi aylık kesinhesap Kanunu

MADDE 1. — Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı yedi aylık gideri, ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği gibi (3 461 065) lira (76) kuruştur

BAŞKAN — Söz isteyen yoktur. Maddeyi cetvelle beraber oyunza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı yedi aylık geliri, ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (3 544 709) lira 03 kuruştur.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen yoktur. Cetveli ile beraber maddeyi oyunza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler Madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Ödenekten 1945 yılı içinde harcanmayan ve (A) cetvelinin ayrı bir sütununda gösterilen (366 959) lira (56) kuruş yok edilmiştir.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen yoktur. Cetveli ile beraber maddeyi oyunza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Mazbut ve Mülhak Vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinden 1945 Bütçe yılı tahsilatı geçen yıldan devriyle birlikte, ilişik (D) işaretli cetvelde gösterildiği gibi (5 909 027) lira (97) kuruş ve Hayrat Vakıflara ait satış hasılatı geçen yıldan devriyle birlikte (141 005) lira (96) kuruştur.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen yoktur.

Cetveli ile beraber maddeyi oyunza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Mazbut ve Mülhak Vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinden 1945 Bütçe yılında yapılan giderler, ilişik (C) işaretli cetvelde gösterildiği gibi (48 521) lira (62) kuruş ve hayrat satış bedellerinden aynı yıl içinde yapılan giderler (77 269) lira (39) kuruştur.

[1] 115 sayılı basımayazı tutanağın sonundadır.

BASKAN — Madde hakkında söz isteyen yoktur.

Cetveli ile beraber maddeyi oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Mazbut ve Mülhak Vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinden 1945 Bütçe yılında harcandı ve ilişik (C) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen (5 860 506) lira (35) kuruş ve hayrat vakıflara ait satış hâsılatından aynı yıl içinde harcanmış (63 736) lira (57) kuruş gelir ve ödenek bakiyesi 1946 Bütçe yılına devrolunmuştur.

BASKAN — Madde hakkında söz isteyen yoktur.

Cetveli ile beraber maddeyi oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BASKAN — Madde hakkında söz isteyen yoktur.

Maddeyi oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Bu Kanunu Başbakan yürütür.

BASKAN — Madde hakkında söz isteyen yoktur.

Maddeyi oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde aynen kabul edilmiştir.

Kanunun tümünü açık oyunuzda sunuyorum.

Kabul edenler beyaz, reddedenler kırmızı, müstenkifler yeşil kâğıt vereceklerdir. Lütfen oylarınızı bu tarzda kullanınız.

3. — *Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1945 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1945 Bütçe yılı Kesinhesabı hakkında Kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (1/125, 3/129) [1]*

[1] 116 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

BASKAN — Tümü hakkında söz isteyen yok.

Maddelere geçilmesini kabul edenler.. Etmeyenler.. Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı yedi aylık Kesinhesap Kanun tasarısı

MADDE 1. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı yedi aylık gideri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği gibi (74 357 462) lira (56) kuruştur.

BASKAN — Madde hakkında söz isteyen yok. Maddeyi cetveliyle beraber oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı yedi aylık geliri, ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği gibi (77 601 251) lira (88) kuruştur.

BASKAN — Söz isteyen yok maddeyi cetvelle beraber oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Ödenekten yılı içinde harcandı ve ilişik (A) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen (4 694 320) lira (28) kuruş yok edilmiştir.

BASKAN — Söz isteyen yok. Cetvelle beraber maddeyi oyunuzda sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Adı geçen Genel Müdürlüğün 1945 yılı Bilançosuyla kâr ve zarar hesabı onanmıştır.

BASKAN — Söz isteyen yok. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir..

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BASKAN — Söz isteyen yok. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

BASKAN — Söz isteyen yok. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Kanunun tümü açık oyunuzda arz edilecektir. Beyaz kabul, kırmızı red, yeşil müstenkiftir.

4. — *Bayındırlık Bakanlığı 1950 yılı Bütçesinin 602 nci bölümününün 3 ncü (Yer sarsıntısı ve diğer âfetlerden zarar gören bölgelere) maddesine 5607 sayılı Kanuna dayanılarak 2 500 000 liralık ek ödenek verildiğine dair Başbakanlık tezkeresi ve Bütçe Komisyonu raporu (3/18) [1]*

(Bütçe Komisyonu raporu okundu).

BAŞKAN Efendim, 5607 sayılı Kanun hükümlerine göre muamele yapılmış olduğu yüksek ıttılâma arz edilmektedir.

Efendim, biraz evvel açık oyunuzda sunulan kesinhesap kanunlarına oy vermiyen arkadaşlar varsa lütfen oylarını kullansınlar.

Vakıflara ait Kesinhesap Kanununa oy vermiyen var mı?

Vakıflar Kesinhesabı hakkındaki oylama sona ermiştir.

Demiryolları Kesinhesabı hakkında oylarını kullanmıyan arkadaşlar varsa lütfen oylarını kullansınlar.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı yedi aylık Kesinhesap Kanununa verilen oyların sayısı (276) dir. Kabul (272) dir. Ret (3), çekinse (1) dir. Kanun (272) oyla kabul edilmiştir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1945 Bütçe yılı yedi aylık Kesinhesabı hakkındaki Kanuna (278) oy verilmiştir. Kabul (274), ret (2), çekinse (2) dir. Kanun (278) oyla kabul edilmiştir.

Gündemde görüşülecek başka madde kalmamıştır.

30 . III . 1951 Cuma günü saat 15 te toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 15,30

4. — SORULAR VE CEVAPLAR

1. — *Tekirdağ Milletvekili Yusuf Ziya Tuntaş'ın Marshall Yardım Plânına göre alınan traktörlerin sayısı ile bakım, tamir ve tevzi şekli ve akaryakıt stoklarımız hakkındaki sorusuna Tarım Bakanı Nedim Ökmen'in yazılı cevabı (6/196)*

15 . I . 1951

Marshall Yardım Plânına göre alınan traktörler ve sureti tevzii ile akaryakıt stoklarımız hakkında.

Yüksek Başkanlığa

1. Amerika ve diğer devletlerden Marshall Yardım Plânına göre kaç traktör aldık ve giftçiye ne tevzi ettik?

Bunların vilâyetlere göre tevzi şekli ve miktarı nedir?

2. Bu makinelerin tamiri için nerelerde ve kaç tane tamirhane açtık? Bunların yedek parçaları ve uç demirleri piyasada kâfi derecede mevcut mudur?

3. Bu ve emsali motörlerin müstakbel akaryakıt ihtiyaçları şimdiden stok edilmeye başlan-

mış mıdır?

4. Bu motörlü vasıtaların iyi durumda ve rasyonel çalışmaları için kâfi miktarda ziraat soforleri yetiştirilmiş midir?

5. Bu sorularımın Tarım Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Saygılarımla.

Tekirdağ Milletvekili
Yusuf Ziya Tuntaş

Tarım Bakanlığı
Ziraat İş. Müdürlüğü
Z. Mk. Ş.
G. Sayı : 324

26 . III . 1951
Özü : Tekirdağ Milletvekili Yusuf Ziya Tuntaş'ın önergesi hakkında.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
26 . I . 1951 gün ve 1327/2707 sayılı yazınız karşılığı:

Tekirdağ Milletvekili Yusuf Ziya Tuntaş'ın, Marshall Yardım Plânına göre alınan traktörler ve sureti tevzii ile akaryakıt stoklarımız hakkındaki önergesinin maddelerine uyularak hazırlanan cevaplar ilişikte bilgilerinize saygı ile sunulur.

Tarım Bakanı
N. Ökmen

[1] 118 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

1. nci soruya C. :

Marshall Yardım Plânına göre Amerika ve Kanada'dan 6 487 traktör aldık ve bunun bu güne kadar 6 407'sini çiftçiye tevzi ettik. Tevzi edilen bu traktörlerin vilâyetlere düşen miktarları aşağıya çıkarılmıştır :

İllerin adı	Traktör miktarı Aded	İllerin adı	Traktör miktarı Aded
Afyon	67	İzmir	486
Ağrı	2	Kars	9
Amasya	38	Kastamonu	3
Ankara	428	Kayseri	35
Aydın	341	Kırklareli	143
Antalya	252	Kırşehir	54
Balıkesir	64	Kocaeli	64
Bilecik	10	Konya	436
Bingöl	3	Kütahya	42
Bitlis	1	Malatya	21
Bolu	7	Manisa	366
Burdur	15	Maraş	31
Bursa	83	Mardin	33
Çanakkale	36	Muş	4
Çankırı	5	Niğde	50
Çoruh	—	Ordu	—
Çorum	23	Rize	—
Denizli	67	Samsun	49
Diyarbakır	89	Seyhan	1171
Edirne	199	Siird	9
Elâzığ	2	Sinob	3
Erzincan	5	Sivas	25
Erzurum	19	Tekirdağ	428
Eskişehir	361	Tokad	124
Gaziantep	65	Trabzon	1
Giresun	—	Tunceli	2
Gümüşhane	2	Urfa	172
Hakkâri	1	Van	8
Hatay	84	Yozgad	83
İçel	128	Zonguldak	3
İsparta	18	—	—
İstanbul	137	Toplam	6407

2. nci soruya C. :

Marshall Plânından ithal edilen ziraat âlet ve makinalarının tamiri için aşağıda buldukları yerleri ve miktarları yazılı yerlerde 42 sabit tamirhane açılmıştır. Bu açılan tamirhanelerden 9 adedi Türkiye Zirai Donatım Kurumu ta-

rafından ve diğerleri hususî firmalarca kurulmuşlardır.

Bundan maada muhtelif firmalara mensup 12 aded seyyar tamirhane ile yine tamir işleri için kullanılan 43 aded tamir servis arabası mevcuttur.

İller	Sabit tamirhane adedi	İller	Sabit tamirhane adedi
İstanbul	6	Çorlu	1
Adana	6	Tarsus	1
İzmir	5	İskenderun	1
Ankara	4	Polâtlı	1
Antalya	3	Ereğli (Konya)	1
Eskişehir	4	Diyarbakır	1
Bursa	1	Erzurum	1
Konya	3	Manisa	1
Malkara	1	—	—
Uzunköprü	1	Toplam	42

2. nci soruya C. :

Muhtelif firmalara yedek parça ithal etmeleri için Marshall Plânından yapılmış olan tahsis miktarları aşağıya çıkarılmıştır. Bu paralarla giren alet ve makinaların yedek parçaları ithal edilmiştir.

Bu yedek parçalar arasında kâfi miktarda uç demiri de bulunmaktadır.

Firma isimleri	Yapılan tahsisat (T. L.) sı olarak
T. Zirai Donatım Kurumu	
U. Md.	4 654 892 25
Çukurova İthalât ve İhracat	
T. A. O.	1 942 942 00
Türk İnter Makinaları A. O.	1 433 089 93
Koç Ticaret T. A. Ş.	1 298 464 50
Yakın Doğu T. A. O.	1 021 869 95
Neptun T. A. O.	493 415 40
Mataş Ticaret T. A. Ş.	297 215 08

Yekûn... 11 141 889 11

3. nci soruya C. :

Akaryakıt ihtiyaçları Ekonomi ve Ticaret Bakanlığınca ithal ve ithar edildiğinden, bu hususta adı geçen Bakanlıktan alınan yazı bir

sureti beraberce gönderilmiştir :

3. ncü soruya C. :

Suret

T. C.

Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı

İç Ticaret Genel Müdürlüğü

İç Piyasalar

Sayı : 4/3173

Ankara 17 . III . 1951

Özü : Akaryakıt stoku hk.

12922

Tarım Bakanlığına

17 . II . 1951 tarihli ve 8979/210 sayılı yazılarına c.

Büyük Millet Meclisinde, traktör ve emsali motörlerin müstakbel akaryakıt ihtiyaçlarının şimdiden stok edilmeye başlanmış olup olmadığı hakkında yüksek bakanlıklarına tevcih olunan soruya mütaallik malûmatın gönderilmesi hakkında yazıları incelendi.

Dünya siyasi durumu muvacehesinde fevkalâde zamanlar için yurdun akaryakıt ihtiyacının temini, Bakanlığımızca ilk plânda üzerinde çalışılan konulardan biri olup Petrol Ofisinde daha geniş ölçüde stok teminini sağlayacak tedbirlere tevessül edilmiş bulunmaktadır.

Bu arada, ana depolardaki stoklardan başka, ziraat makinalarına ait akaryakıt ve madeni yağlar ihtiyacının vaktinde karşılanabilmesi için Petrol Ofisince mühtelif tarım bölgelerinde küçük tanklar kurulmak suretiyle mevsimlik stoklar yapılmasına ve hariçten fazla miktarda galvanizli bidon ithal edilerek sevkiyatın

ve acentalar nezdindeki stokların artırılmasına çalışılmaktadır.

Şu kadar ki, akaryakıt satışları her hangi bir kontenjana tâbi tutulmadığı cihetle ziraat makinelerinden kullanılan akaryakıtların miktarı hakkında bilgi edinilmediğinden ihtiyaç ve stok hesaplarında tarım işlerine tahsisi gereken miktarları göz önünde bulundurmamak kabül olamamaktadır.

Konunun haiz olduğu ehemmiyet karşısında, ziraat makinelerinde sarfedilen akaryakıtların yüksek bakanlıklarınca tesbit buyurulmasının mümkün olduğu, meselâ, bu hususta 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun tarım makinelerinde kullanılan akaryakıtlara İstihlâk Resminden muafiyet tanıyan 30 ncü maddesine müsteniden tarım memurluğlarınca uygulanan muameleden faydalanılabileceği mülâhaza olunmuştur.

Bakanlıklarınca da uygun görüldüğü takdirde keyfiyetin tetkikına yüksek müsaadelerini saygılarımla rica ederim.

Ekonomi ve Ticaret Bakanı

4. ncü soruya C. ;

Ziraat alet ve makinelerinin iyi durumunda ve rasyonel bir şekilde çalıştırabilmek üzere lüzumlu elemanı yetiştirecek maksadı ile muhtelif kurslar açılmış ve bu kurslardan şimdiye kadar 2300 eleman öğretilerek mezun edilmiş ve iş sahasına intikal ettirilmiştir.

Bundan evvelki senelerde okduğu gibi bu sene de kurslara «evvelki senelerden edinilen bilgilerle beraber» devam edilecektir.

Bu Birleşim tutanak dergisine bağlı S. Sayılı basmayazılarda aşağıdaki düzeltişler yapılacaktır.

S. Sayısı	Sayfa	Satır	Yanlış	Doğru
115	3	4	Bakiye tahsilâtına,	Bakaya tahsilatına,
»	3	19	(20 000) lirası	(200 000) lirası
»	8	16	tahsilat	tahsilâta
»	8	25	bedellerinin	bedellerinden
»	9	28	53. maddesi	55. maddesi
»	9	39	32 782 lira 89 kuruş	327 827 lira 89 kuruş
»	9	41	yapım	yapılmış ve
			Yokedilen ödenekler	
			B. M. Lira K.	
»	12	15	18 663	18 663 21
»	12	16	8 719	8 719 89
»	14	C - cetveli		D - cetveli
»	14	D - cetveli		C - cetveli
116	5	11	yeni yapılan servet çoğaltmaları	yeni yapılar ve servet çoğaltmaları
»	5	23	4 963 66	4 953 66
»	6	1 4	seyri sefer muhammenat tahsilât	seyri seri
			lira lira K.	
»	6	2 4	140 180 16	140 680 16
»	6	4 5	11 094 84	11 394 84
»	6	4 6	343 750	348 750
»	7	19	elbise 5 970,70	elbise 6 970 70
»	7	24	elektrik santrali	elektrik santrali
			31 713,29	
»	7	31	veznedar	vezneler
»	7	37	182 211 687,61	182 211 867 61
»	7	38	muhtelif borçlar	muhtelif borçlular

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı (7) aylık Kesinhesap Kanununa verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 487
Oy verenler : 276
Kabul edenler : 272
Reddedenler : 3
Çekinseler : 1
Oya katılmıyanlar : 193
Açık Milletvekillikleri : 18

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİAR

Abdullah Güler
Bekir Oynaganlı
Kemal Özçoban
Avni Tan
Salih Torfilli
Ahmed Veziroğlu

AĞRI

Celâl Yardımcı

AMASYA

Kemal Eren

ANKARA

Salâhaddin Âdi
Sadri Maksudi Arsal
Muhlis Bayramoğlu
Salâhaddin Benli
Ömer Bilen
Hamdi Bulgurlu
Osman Şevki Çiçekdağ
Ramiz Eren
Abdullah Gedikoğlu
Osman Talât İltekin
Hâmid Şevket İnce
Seyfi Kurtbek
Talât Vasfi Öz
Fuad Seyhun
Cevdet Soydan

ANTALYA

Fatin Dalaman
Nazifi Şerif Nabel
Burhanettin Onat
İbrahim Subaşı
Ahmet Tekelioğlu

AYDIN

Etem Menderes

BALIKESİR

Vacid Asena
Salâhattin Baskan
Esat Budakoğlu
Müfit Erkuyumeu
Enver Güreli
Ali Fahri İşeri
Arif Kalıpsızoğlu
Ahmet Kocabıykoğlu
Yahya Pelvan
Sitki Yırcalı

BİLECİK

Keşaf Mehmet Kurkut

BİNGÖL

Feridun Fikri Düşünsel

BİTLİS

Muhtar Ertan
Salâhattin İnan

BOLU

Fahri Belen
Zuhuri Danışman
Mithat Dayıoğlu
Mahmut Güçbilmez
İhsan Gülez
Vahit Yöntem

BURSA

Selim Ragıp Emeç
Sadettin Karacabey
Hulûsi Köymen

ÇANAKKALE

Kenan Akmanlar
Süreyya Endik
Nihat İyriboz
Ömer Mart

ÇANKIRI

Kenan Çıgman

Celâl Otman

ÇORUH

Mecit Bumin
Mesud Güney
Zihni Ural

ÇORUM

Sedat Baran
Şevki Gürses
Baha koldaş
Saip Özer

Hasan Ali Vural
Hakkı Yemeniciler

DENİZLİ

Fikret Karabudak

DİYARBAKIR

Ferit Alpiskender
Yusuf Kâmil Aktuğ

EDİRNE

Arif Altınalmaz
Mehmet Enginün
Cemal Köprülü
Rükneddin Nasuhioğlu

ELAZIĞ

Suphi Ergene
Ömer Faruk Sanaç
Mehmet Şevki Yazman

Hâmit Ali Yöney

ERZİNCAN

Nahid Pekcan
Sabit Sağıroğlu
Ziya Soylu

ERZURUM

Said Başak
Fehmi Çobanoğlu
Sabri Erduman
Enver Karan

Emrullah Nutku

Rıza Topçuoğlu

Memiş Yazıcı

ESKİŞEHİR

Ali Fuad Cebesoy
Kemal Zeytinoğlu

GAZİANTEP

Süleyman Kuranel
Salâhattin Ünlü

GİRESUN

Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
Tahsin İnanç
Doğan Köymen
Adnan Tüfekçioğlu

GÜMÜŞANE

Cevdet Baybura
Halis Tokdemir

HATAY

Abdürrahman Melek
Celâl Sait Siren
Tayfur Sökmen
Hasan Reşit Tankut

İÇEL

Halil Atalay
Hüseyin Fırat
Salih İnançur
Refik Koraltan
Aziz Köksal
Celâl Ramazanoğlu
Şahap Tol

İSPARTA

Said Bilgiç
Kemal Demiralay
Tahsin Tola

İSTANBUL

Enver Adakan
İhsan Altinel
Ahmet Hamdi Başar
Mithat Benker
Faruk Nafiz Çamlıbel
Fuad Hülûsi Demirelli
Bedri Nedim Göknil
Salih Fuad Keçeci
Ahilya Moshos
Mükerrerem Sarol
Fahrettin Saymer
Mithat Sözer
Füruzn Tekil
Nazlı Tlabar
Ahmet Topcu
Andre Vahram Bayar
Sani Yaver

İZMİR

Halide Edib Adıvar
Avni Başman
Behzat Bilgin

KARS

Fevzi Aktaş
Mehmet Bahadır
Abbas Çetin
Veyis Koçulu

KASTAMONU

Galip Deniz
Sait Kantarel
Şükrü Kerimzade
Muzaffer Âli Mühto
Hayri Tosunoğlu
Hamdi Türe

KAYSERİ

İsmail Berkok
Emin Develioğlu
Kâmil Gündes
İbrahim Kirazoğlu
Yusuf Ziya Turgut

KIRKLARELİ

Fikret Filiz
Faik Üstün

KIRŞEHİR

Rifat Özdeş

KOCAELİ

Etem Vassaf Akan
Ekrem Alican
Ziya Atıĝ

Hamdi Başak
Salih Kalemcioğlu
Yeredoĝ Kişioğlu
Saim Önhon
Hüsnü Türkand
Mehmet Yılmaz

KONYA

Rifat Alabay
Kemal Ataman
Hidayet Aydınar
Remzi Bırand
Abdi Çilingir
Ömer Rıza Doğrul
Ali Rıza Ercan
Himmet Ölçmen
Umran Nazif Yiğiter

KÜTAHYA

Mecdet Alkin
Yusuf Aysal
Besim Besin
Hakkı Gedik
Ahmet Kavuncu
Remzi Koçak
Süleyman Sururi Na-
suhuoĝlu

MALATYA

Hikmet Fırat
Mehmet Kulu
Nuri Ocakcioĝlu

MANİSA

Şemi Ergin
Adnan Karaosmanoĝlu
Fevzi Lûtfi Karaosman-
oĝlu
Muzaffer Kurkanoĝlu
Nafiz Körez
Sudi Miçcioĝlu
Kâzım Taşkent
Muhlis Tümay

MARAŞ

Abdullah Aytemiz
Ahmed Kadoĝlu
Remzi Öksüz

MARDİN

Abdürrahman Bayar
Mehmet Kâmil Boran
Rıza Erten
Abdülkadir Kalav

Kemal Türkoĝlu

MUĞLA

Yavuz Başar
Cemal Hüinal
Nuri Özsan

MUŞ

Hamdi Dayı
Ferit Kılıçlar

NİĞDE

Hâdi Arıbaş
Necip Bilge
Süreyya Dellaloĝlu
Asım Doĝanay
Ferit Ecer
Hüseyin Ülkü
Halil Nuri Yurdakul

ORDU

Refet Aksoy
Hüsnü Akyol
Feyzi Boztepe
Naşit Fırat
Zeki Mesut Sezer
Atıf Topaloĝlu

RİZE

İzzet Akçal
Mehmet Fahri Mete

SAMSUN

Naci Berkman
Firuz Kesim
Muhittin Özkefeli
Ferid Tüzel
Şükrü Uluçay
Hasan Fehmi Ustaoglu

SEYHAN

Zeki Akçalı
Sedat Barı
Tevfik Coşkun
Yusuf Ziya Eker
Reşad Güçlü
Salim Serçe
Cezmi Türk

SİRD

Baki Erden
Mehmet Daim Süalp
Cemil Yardım

SİNOB

Server Somuncuoĝlu
Ali Şükrü Şavlı

SİVAS

Nâzım Ağacıoĝlu
Ercüment Damalı
İlhan Dizdar
İbrahim Duygun
Nurettin Ertürk
Sedat Zeki Örs
Bahattin Taner
Hüseyin Yüksel

TEKİRDAĞ

İsmail Hakkı Akyüz
Zeki Erataman
Yusuf Ziya Tuntaş

TOKAD

Sıtkı Atanç
Fevzi Çubuk
Ahmet Gürkan
Hamdi Koyutürk
Halûk Ökeren
Muzaffer Önal
Mustafa Özdemir

TRABZON

Salih Esad Alperen
Faik Ahmed Barutçu
Mahmut Goloĝlu
Süleyman Fehmi Ka-
laycioĝlu

Hamdi Orhon

Cahid Zamangil

TUNCELİ

Hasan Remzi Kulu

URFA

Necdet Acanal
Feridun Ayalp
Ömer Cevheri
Celâl Öncel

VAN

İzzet Akın
Kâzım Özalp

YOZGAD

Avni Doĝan
Yusuf Karşioĝlu
Fuat Nizamoglu
Hâşim Tathoĝlu
Hasan Uçöz

ZONGULDAK

Fehmi Açıksöz
Suat Başol
Avni Yurdabayrak

[Reddedenler]

KAYSERİ
Ali Rıza Kılıçkale

Mehmet Özdemir

NİĞDE
Fahri Köşkeröğlu

[Çekinserler]

KONYA

Abdürrahman Fahri Ağaoğlu

[Oya katılmıyanlar]

AFYON KARAHİSAR

Süleyman Kerman
Ali İhsan Sâbis
Gazi Yiğitbaşı

AĞRI

Kasım Küfrevi
Halis Öztürk (İ.)

AMASYA

Hâmit Koray
İsmet Olgaç
Cevdet Topcu

ANKARA

Dağistan Binerbay
Muhlis Ete (Bakan)
Mümtaz Faik Fenik

ANTALYA

Akif Sarıoğlu
Ahmet Tokuş

AYDIN

Namık Gedik
Şevki Hasırcı
A. Baki Ökdem

BALIKESİR

Muzaffer Emiroğlu
Muharrem Tunçay

BİLECİK

İsmail Aşkın (İ.)
Talât Oran

BİNGÖL

Mustafa Nuri Okeuoğlu

BOLU

Kâmil Kozak

BURDUR

Fethi Çelikbaş
Mehmet Erkazancı
Mehmet Özbey

BURSA

Halil Ayan

Raif Aybar
Agâh Erozan
Selim Herkmen
Mithat San
Halûk Şaman
Necdet Yılmaz
Ali Canib Yöntem

ÇANAKKALE

Bedi Enüstün
Emin Kalafat
İhsan Karasioğlu

ÇANKIRI

Kâzım Arar
Kemal Atakurt
Celâl Boynuk

ÇORUH

Abbas Gigin
Ali Rıza Sağlar

ÇORUM

Ahmet Başbüyük
Hüseyin Ortakcioğlu

DENİZLİ

Hüsnü Akşit
Fikret Başaran
Ali Çobanoğlu
Mustafa Gülcügil
Eyüp Şahin
Refet Tavashoğlu

DIYARBAKIR

Yusuf Azizoğlu
M. Remzi Bucak
Mustafa Ekinci
Nâzım Önen
Kâmil Tayşu

EDİRNE

Hasan Osma

ELÂZİĞ

Abdullah Demirtaş

ERZİNCAN

Cemal Göneng
Şemsettin Günaltay

ERZURUM

Rıfki Salim Burçak
(Bakan)
Bahadır Dülger
Mustafa Zeren (Başkan
V.)

ESKİŞEHİR

Muhtar Başkurt
Hasan Polatkan (Ba-
kan)

Abidin Potuoğlu

GAZİANTEP

Ekrem Cenani
Samih İnal
Galip Kınoğlu
Ali Ocak
Cevdet San

GİRESUN

Hayrettin Erkmn
Arif Hikmet Pamukoğlu
Mazhar Şener

GÜMÜŞANE

Vasfi Mahir Kocatürk
Kemal Yörükoğlu
Halit ZARBUN

HAKKÂRİ

Selim Seven (İ.)

HATAY

Abdullah Cilli
Cavit Yurtman

İSPARTA

İrfan Aksu
Reşit Turgut

İSTANBUL

Salamon Adato

Celâl Bayar (Cumhur-
başkanı)

Nihad Reşad Belger
Fuad Köprülü (Bakan)

Adnan Menderes (Baş-
bakan)

Celâl Türkgeldi

Hüsnü Yaman

Senihi Yürüten

İZMİR

Mehmet Aldemir

Cihad Baban

Muhiddin Erener

Sadık Giz

Tarık Güreker

Necdet İncekara

Osman Kapani

Vasfi Mentеш

Halil Özyörük (Bakan)

Abidin Tekön

Cemal Tunca

Ekrem Hayri Üstündağ
(Bakan)

Zühtü Hilmi Velibeş

KARS

Lâtif Aküzüm

Sırrı Atalay (İ.)

Esat Oktay

Tezer Taşkıran

Hüsametdin Tuğaç

Hüseyin Cahit Yalçın

KASATMONU

Fahri Keçecioğlu

Ahmet Keskin

Rifat Taşkın

KAYSERİ

Fikri Apaydın (Başkan
V.)

Suad Hayri Ürgüblü

KIRKLARELİ

Şefik Bakay

Mahmut Erbil

Sıtkı Pekkip

KIRŞEHİR

Osman Bölükbaşı

Halil Sezai Erkut

KOCAELİ

Mümtaz Kavalecioğlu

Lütfi Tokoğlu

KONYA

Ziya Barlas

Sıtkı Salim Burçak

Ziyad Ebüzziya

Saffet Gürol

Tarık Kozbek

Muammer Obuz

Murad Ali Ülgen

KÜTAHYA

Asım Gündüz

Ahmet İhsan Gürsoy

İhsan Şerif Özgen

MALATYA

Esat Doğan

Hüseyin Doğan

Mehmet Sadık Eti

İsmet İnönü

Mehmet Kartal

Abdülkadir Özbay

Lütfi Sayman

Şefik Tugay

MANİSA

Samet Ağaoglu (Bakan)

Refik Şevket İnce (Bakan)

Faruk İlker

Hamdullah Suphi Tanrıöver

MARAŞ

Ahmet Bozdağ

Salâhattin Hüdaioğlu

Nedim Ökmen (Bakan)

Mazhar Özsoy

MARDİN

Cevdet Öztürk

Aziz Uras

MUĞLA

Zeyyat Mandalinci

Nadir Nadi

ORDU

Yusuf Ziya Ortaç

Hamdi Şarlan

RİZE

Kemal Balta

Osman Kavrakoglu

Ahmet Morgil

Zeki Rıza Sporel

SAMSUN

Haşim Alişan

Tevfik İleri (Bakan)

İsmail Işın

Hâdi Uzel

SEYHAN

Remzi Oğuz Arık

Arif Nihat Asya

Mahmut Kibaroglu

Sinan Tekelioğlu

SİRD

Şefik Türkdogan

SİNOB

Cevdet Kerim İncedayı

Nuri Sertoğlu

Muhit Tümerkan (İ.)

SİVAS

Şevki Ecevit

Halil İmre

Rifat Öçten

TEKİRDAĞ

Hüseyin Bingül

Şevket Mocan

TOKAD

Zihni Betil

Nuri Turgut Topcoğlu

TRABZON

Naci Altuğ

Saffet Baştımar

Cemal Reşit Eyüboğlu

Tevfik Koral

Hasan Saka

Mustafa Reşit Tarakçıoğlu

TUNCELİ

Hadır Aydın

URFA

Feridun Ergin

Hasan Oral

Reşit Kemal Timuroğlu

VAN

Ferid Melen

YOZGAD

Niyazi Ünal Alçalı

Faik Erbaş

ZONGULDAK

Yunus Muammer alakant

Hüseyin Balık

Abdürrahman Boyacıgiller

Ali Rıza İncealemdaroglu

Cemal Kıpçak

Rifat Sivişoğlu

[Açık Milletvekillikleri]

Aydın	3	Çanakkale	1	İstanbul	2	Sivas	1
Balıkesir	1	Denizli	1	İzmir	1	Zonguldak	1
Bilecik	1	Eskişehir	1	Kastamonu	1		—
Bursa	1	Gümüşane	1	Kırşehir	1		—
				Muğla	1		18

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı Kesinhesap Kanununa verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı	: 487
Oy verenler	: 278
Kabul edenler	: 274
Reddedenler	: 2
Çekinsemler	: 2
Oya katılmıyanlar	: 191
Açık Milletvekillikleri	: 18

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR

Abdullah Güler
Bekir Oynaganlı
Kemal Özçoban
Avni Tan
Salih Torfilli
Ahmed Veziroğlu

AĞRI

Celâl Yardımcı

AMASYA

Kemal Eren

ANKARA

Salâhaddin Âdil
Sadri Maksudi Arsal
Muhlis Bayramoğlu
Salâhaddin Benli
Ömer Bilen
Hamdi Bulgurlu
Osman Şevki Çiçekdağ
Ramiz Eren

Abdullah Gedikoğlu
Osman Talât İtekin
Hâmid Şevket İnce
Seyfi Kurtbek
Talât Vasfi Öz
Fuad Seyhun
Cevdet Soydan

ANTALYA

Fatin Dalaman
Nazifi Şerif Nabel
Burhanettin Onat
İbrahim Subaşı
Ahmet Tekelioğlu

AYDIN

Namık Gedik
Etem Menderes

BALIKESİR

Vacid Asena
Salâhaddin Başkan
Esat Budakoğlu
Müfit Erkuyumcu
Enver Güreli
Ali Fahri İşeri
Arif Kalıpsızoğlu
Ahmet Kocabıyıkıoğlu
Yahya Pelvan
Sıtkı Yırcalı

BİLECİK

Keşşaf Mehmet Kurkut

BİNGÖL

Feridun Fikri Düşünsel

BITLİS

Muhtar Ertan
Salâhaddin İnan

BOLU

Fahri Belen
Zuhuri Danışman
Mithat Dayıoğlu
Mahmut Güçbilmez
İhsan Gülez
Kâmil Kozak
Vahit Yöntem

BURSA

Selîm Ragıp Emeç
Sadettin Karacabey

ÇANAKKALE

Kenan Akmanlar
Süreyya Endik
Nihat İyriboz
Ömer Mart

ÇANKIRI

Kenan Çiğman

Celâl Otman

ÇORUH

Mecit Bumin
Mesud Güney
Zihni Ural

ÇORUM

Sedat Baran
Baha Koldaş
Hüseyin Ortakcioğlu
Saip Özer
Hasan Ali Vural

DENİZLİ

Fikret Karabudak
Eyüp Şahin

DIYARBAKIR

Ferit Alpiskender
Yusuf Kâmil Aktuğ

EDİRNE

Arif Altınalmaz
Mehmet Enginün
Cemal Göprülü
Rükneddin Nasuhioğlu

ELÂZİĞ

Suphi Ergene
Ömer Faruk Sanaç
Mehmet Şevki Yazmalar
Hâmit Ali Yöney

ERZİNCAN

Nahid Pekcan
Sabit Sağıroğlu
Ziya Soylu

ERZURUM

Fehmi Çobanoğlu
Sabri Erduman
Enver Karan
Emrullah Nutku

Rıza Topçuoğlu

Memiş Yazıcı

ESKİŞEHİR

Ali Fuad Cebesoy
GAZİANTEP

Süleyman Kuranel
Salâhaddin Ünlü

GİRESUN

Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
Tahsin İnanç

Doğan Köymen

Adnan Tüfekcioğlu

GÜMÜŞANE

Cevdet Baybura

Halıs Tokdemir

Kemal Yörükoğlu

Halit Zarbun

HATAY

Abdürrahman Melek

Celâl Sait Siren

Tayfur Sökmen

Hasan Reşit Tankut

İÇEL

Halil Atalay

Hüseyin Fırat

Salih İnankur

Refik Koraltan

Şahap Tol

İSPARTA

Said Bilgiç

Tahsin Tola

İSTANBUL

Enver Adakan

İhsan Altınel

Ahmet Hamdi Başar

Mithat Benker
Faruk Nafiz Çamlıbel
Fuad Hulûsi Demirelli
Bedri Nedim Göknîl
Salih Fuad Keçeci
Ahilya Moshos
Mükerrerem Sarol
Fahrettin Saymer
Mithat Sözer
Füruzan Tekil
Ahmet Topcu
Celâl Türkgeldi
Andre Vahram Bayar
Hüsnü Yaman
Sani Yaver

İZMİR

Avni Başman
Behzat Bilgin
KARS

Fevzi Aktaş
Abbas Çetin
Veyis Koçulu
Esat Oktay

KASTAMONU

Galip Deniz
Sait Kantarel
Şükrü Kerimzade
Muzaffer Âli Mühtö
Hayri Tosunoğlu
Hamdi Türe

KAYSERİ

İsmail Berkok
Emin Develioğlu
Kâmil Gündes
İbrahim Kirazoğlu
Yusuf Ziya Turgut

KIRKLARELİ

Fikret Filiz
Faik Üstün

KIRŞEHİR

Rifat Özdes

KOCAELİ

Ethem Vassaf Akan
Ekrem Alican
Ziya Atıg
Hamdi Başak
Salih Kalemciöglü
Yeredoğ Kişioğlu

Saim Önhon
Hüsnü Türkand
Mehmet Yılmaz
KONYA
Rifat Alabay
Kemal Ataman
Hidayet Aydıner
Remzi Birand
Sıtkı Salim Burçak
Abdi Çilingir
Ömer Rıza Doğrul
Ali Rıza Ercan
Himmet Ölçmen
Umrân Nazif Yiğiter

KÜTAHYA

Mecdet Alkin
Yusuf Aysal
Besim Besin
Hakkı Gedik
Ahmet Kavuncu
Remzi Koçak
Süleyman Süruri Na-
suhöglü

MALATYA

Esat Doğan
Hikmet Fırat
Mehmet Kulu
Nuri Ocakciöglü

MANİSA

Semi Ergin
Faruk İlker
Adnan Karaoşmanoğlu
Fevzi Lûtfi Karaoş-
manoğlu
Muzaffer Kurbanöglü
Nafiz Körez
Sudi Mihçioğlu
Kâzım Taşkent
Muhlis Tümây

MARAŞ

Abdullah Aytemiz
Ahmet Kadoğlu
Remzi Öksüz

MARDİN

Abdürrahman Bayar
Mehmet Kâmil Boran
Rıza Erten
Abdülkadir Kalav

Kemal Türkoğlu

MUĞLA

Yavuz Başer
Cemal Hünel
Nuri Özsan

MUŞ

Hamdi Dayı
Ferit Kılıçlar

NİĞDE

Hâdi Arıbaş
Necip Bilge
Asım Doğanay
Ferit Ecer
Fahri Köşkeröglü
Hüseyin Ülkü
Halil Nuri Yurdakul

ORDU

Refet Aksoy
Hüsnü Akyol
Feyzi Boztepe
Naşit Fırat
Yusuf Ziya Ortaç
Zeki Mesut Sezer
Atıf Topaloğlu

RİZE

İzzet Akçal
Mehmet Fahri Mete

SAMSUN

Naci Berkman
Firuz Kesim
Muhittin Özkefeli
Ferid Tüzel
Şükrü Uluçay
Hasan Fehmi Ustaöglü

SEYHAN

Zeki Akçalı
Sedat Barı
Tevfik Coşkun
Yusuf Ziya Eker
Reşad Güçlü
Salim Serçe
Cezmi Türk

SİRD

Baki Erden
Mehmet Daim Süalp

Cemil Yardım

SİNOB

Server Somancıoğlu
Ali Şükrü Şavlı

SİVAS

Nâzım Ağacıoğlu
Ercüment Damalı
İlhan Dizdar
İbrahim Duygun
Nurettin Ertürk
Sedat Zeki Örs
Bahattin Taner
Hüseyin Yüksel

TEKİRDAĞ

İsmail Hakkı Akyüz
Zeki Erataman
Yusuf Ziya Tuntaş

TOKAD

Sıtkı Ataç
Fevzi Çubuk
Ahmet Gürkan
Hamdi Koyutürk
Halûk Ökeren
Muzaffer Önal
Mustafa Özdemir

TRABZON

Salih Esad Alperen
Faik Ahmed Barutçu
Mahmut Goloğlu
Hamdi Orhon
Cahid Zamangil

TUNCELİ

Hasan Remzi Kulu

URFA

Necdet Açıanal
Feridun Ayalp
Ömer Cevheri
Celâl Öncel
Reşit Kemal Timuroğlu

VAN

İzzet Akın
Kâzım Özalp

YOZGAD

Avni Doğan
Yusuf Karşioğlu
Fuat Nizamoğlu
Hâşim Tatlıoğlu
Hasan Üçöz

ZONGULDAK

Fehmi Açıksöz
Suat Başol
Avni Yurdabayrak

[Reddedenler]

KAYSERİ

Ali Rıza Kılıçkale

URFA

Feridun Ergin

[Çekinseler]

KONYA

Abdürrahman Fahri A-

ğaoğlu

Murad Ali Ülgen

[Oya katılmayanlar]

AFYON KARAHİSARSüleyman Kerman
Ali İhsan Sâbis
Gazi Yiğitbaşı**AĞRI**Kasım Küfrevi
Halis Öztürk (İ.)**AMASYA**Hâmit Koray
İsmet Olgaç
Cevdet Topcu**ANKARA**Dağistan Binerbay
Muhlis Ete (Bakan)
Mümtaz Faik Fenik**ANTALYA**Akif Sarıoğlu
Ahmet Tokuş**AYDIN**Şevki Hasırcı
A. Baki Ökdem**BALIKESİR**Muzaffer Emiroğlu
Muharrem Tunçay**BİLECİK**İsmail Aşkın (İ.)
Talât Oran**BİNGÖL**

Mustafa Nuri Okcuoğlu

BURDURFethi Çelikbaş
Mehmet Erkazancı
Mehmet Özbey**BURSA**Halil Ayan
Raif Aybar
Agâh Erozan
Selim Herkmen

Hulûsi Köymen (Bakan)

Mithat San

Halûk Şaman

Necdet Yılmaz

Ali Canib Yöntem

ÇANAKKALE

Bedi Enüstün

Emin Kalafat

İhsan Karasioğlu

ÇANKIRI

Kâzım Arar

Kemal Atakurt

Celâl Boynuk

ÇORUH

Abbas Gigin

Ali Rıza Sağlar

ÇORUM

Ahmet Başbüyük

Şevki Gürses

Hakkı Yemenciler

DENİZLİ

Hüsnü Akşit

Fikret Başaran

Ali Çobanoğlu

Mustafa Gülcügil

Refet Tavashoğlu

DIYARBAKIR

Yusuf Azizoğlu

M. Remzi Bucak

Mustafa Ekinci

Nâzım Önen

Kâmil Tayşî

EDİRNE

Hasan Osma

ELAZIĞ

Abdullah Demirtaş

ERZİNCAN

Cemal Gönenç

Şemsettin Günaltay

ERZURUM

Said Başak

Rıfki Salim Burçak
(Bakan)

Bahadır Dülger

Mustafa Zeren (Baş-
kanvekili)**ESKİŞEHİR**

Muhtar Başkurt

Hasan Polatkan (Ba-
kan)

Abidin Potuoğlu

Kemal Zeytinoğlu (Ba-
kan)**GAZİANTEP**

Ekrem Cenani

Samih İnal

Galip Kınoğlu

Ali Ocak

Cevdet San

GİRESUN

Hayrettin Erkmen

Arif Hikmet Pamukoğlu

Mazhar Şener

GÜMÜŞANE

Vasfi Mahir Kocatürk

HAKKÂRİ

Selim Seven (İ.)

HATAY

Abdullah Cilli

Cavit Yurtman

İÇEL

Aziz Köksal

Celâl Ramazanoğlu

İSPARTA

İrfan Aksu

Kemal Demiralay

Reşit Turgut

İSTANBUL

Salamon Adato

Celâl Bayar (Cumhur-
başkanı)

Nihad Reşad Belger

Fuad Köprülü (Bakan)

Adnan Menderes (Baş-
bakan)

Nazlı Tılabar

Senihi Yürüten

İZMİR

Halide edib Adıvar

Mehmet Aldemir

Cihad Baban

Muhiddin Erener

Sadık Giz

Tariğ Güreerk

Necdet İncekara

Osman Kapani

Vasfi Mentesh

Halil Özyörük (Bakan)

Abidin Tekön

Cemal Tunca

Ekrem Hayri Üstündağ
(Bakan)

Zühtü Hilmi Velibese

KARS

Lâtif Aküzüm

Sırrı Atalay (İ.)

Mehmet Bahadır

Tezer Taşkıran

Hüsamettin Tuğaç

Hüseyin Cahit Yalçın

KASTAMONU

Fahri Keçecioğlu

Ahmet Keskin

Rifat Taşkın

KAYSERİFikri Apaydın (Başkan-
vekili)

Mehmet Özdemir

Suad Hayri Ürgüblü

KIRKLARELİ

Şefik Bakay

Mahmut Erbil

Sıtkı Pekkip

KIRŞEHİR

Osman Bölükbaşı

Halil Sezai Erkut

KOCAELİ

Mümtaz Kavaleoğlu

Lütfi Tokoğlu

KONYA

Ziya Barlas

Ziyad Ebüzziya

Saffet Gürol

Tarık Kozbek

Muammer Obuz

KÜTAHYA

Asım Gündüz

Ahmet İhsan Gürsoy

İhsan Şerif Özgen

(İ. Ü.)

MALATYA

Hüseyin Doğan

Mehmet Sadık Eti

İsmet İnönü

Mehmet Kartal

Abdülkadir Özbay

Lütfi Sayman

Şefik Tugay

MANİSASamet Ağaoğlu (Ba-
kan)Refik Şevket İnce (Ba-
kan)Hamdullah Suphi Tan-
rıöver**MARAŞ**

Ahmet Bozdağ

Salâhattin Hüdayioğlu

Nedim Ökmen (Bakan)

Mazhar Özsoy

MARDİN

Cevdet Öztürk

Aziz Uras

MUĞLA

Zeyyad Mandalinci

Nadir Nadi

NİĞDE

Süreyya Dellaloğlu

ORDU

Hamdi Şarlan

RİZE

Kemal Balta

Osman Kavrakoğlu

Ahmet Morgil

Zeki Rıza Sporel

SAMSUN

Haşim Alişan

Tevfik İleri (Bakan)

İsmail Işın

Hâdi Uzer

SEYHAN

Remzi Oğuz Arık

Arif Nihat Asya

Mahmut Kibaroğlu

Sinan Tekelioğlu

ŞİRD

Şefik Türkdogan

SİNOB

Cevdet Kerim İncedayı

Nuri Sertoğlu

Muhit Tümerkan (İ.)

SİVAS

Şevki Ecevit

Halil İmre

Rifat Öçten

TEKİRDAĞ

Hüseyin Bingül

Şevket Mocan

TOKAD

Zihni Betil

Nuri Turgut Topcoğlu

TRABZON

Naci Altuğ

Saffet Baştımar

Cemal Reşit Eyüboğlu

Süleyman Fehmi Ka-
laycıoğlu

Tevfik Koral

Hasan Saka

Mustafa Reşit Tarak-
cıoğlu**TUNCELİ**

Hıdır Aydın

URFA

Hasan Oral

VAN

Ferid Melen

YOZGAD

Niyazi Ünal Alelı

Faik Erbaş

ZONGULDAKYunus Muammer ala-
kant

Hüseyin Balık

Abdürrahman Boyacı-
gillerAli Rıza İncealemdar-
oğlu

Cemal Kıpçak

Rifat Sivişoğlu

[Açık Milletvekillikleri]

Aydın	3	Çanakkale	1	İstanbul	2	Sivas	1
Bilecik	1	Denizli	1	İzmir	1	Zonguldak	1
Balıkesir	1	Eskişehir	1	Kastamonu	1		—
Bursa	1	Gümüşane	1	Kırşehir	1		
				Muğla	1		18

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Vakıflar Genel Müdürlüğü 1945 yılı yedi aylık Kesinhesabı hakkında Kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (1/10, 3/144)

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi (3/144)

T. C.

Sayıştay Başkanlığı

Sayı: 320973-251

29 . I . 1951

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz ederim.

Sayıştay Başkanı

S. Oran

Uygunluk Bildirimi

1. Anayasa ve Muhasebe Umumiye Kanunu gereğince Sayıştay'a gönderilen Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 Mali yılı Kesinhesabı Sayıştayca incelenip yargılanmış olan Muhasip İdare hesaplarıyla karşılaştırılmış ve görülen fark ve mübâyenetler bağlı cetvellerde verilen meşruhatla izah edilmiştir.

2. 3912 sayılı Kanun gereğince kurulmuş olan Ayvalık ve Aydın Vakıf Zeytinlikleriyle İstanbul Vakıf Mimba Suları İşletmelerinin tesis tarihlerinden beri Sayıştay'a tevdi olunan İdare hesaplarının incelenmesi neticesinden; bu Müesseselerden, Ayvalık Vakıf Zeytinlikler İşletmesinin 1944 yılında zarar devredip 1947 yılı nihayetinde bu zararın 473 042 lira 23 kuruşa yükseldiği, Aydın Vakıf Zeytinlikler İşletmesinin 1944, 1945 yıllarından müdevver zararlarının 1946 yılında vâkı kârla kısmen telâfiinden sonra 1947 yılında da zarar edilerek zarar miktarının 294 905 lira 51 kuruşa balığ olduğu, İstanbul Vakıf Mimba Suları İşletmesinin ise daima kâr ederek 1945 yılından 1947 yılı nihayetine kadar bu kârın 55 131 lira 43 kuruştan ibaret bulunduğu anlaşılmıştır.

Zarar eden mezkûr işletmelerin bugünkü bünye ve hüviyetleri ile çalıştırılmalarına devam bulunduğu takdirde zararlarının artması melhuz bulunduğu ve bu halin ise kuruluşlarındaki maksat ve gaye ile kabili telif olamayacağı cihetle bu hususta önleyici tedbirlerin alınması zaruri görülmüştür. Bundan başka bu Genel Müdürlüğe bağlı İstanbul ve Bolu Vakıf Orman İşletmeleri mevcut olup gerçi bu iki işletme, 1945 yılı Bilâncolarını zararlar kapatmış bulunmakta ise de bunların halen Orman Genel Müdürlüğü İşletme Müdürlüğü İdaresine devredilmiş buldukları anlaşılmalı bu konuda başkaca mütalâa serdine mahal görülememiştir.

3. Kesinhesapta gösterilen rakamların bağlı cetvellerde yazılı meşruhat göz önünde tutulmak

suretiyle kabule şayan bulunmuş olduğunu arz ederiz.

29 . I . 1951

Sayıştay Başkanı
Seyfi Oran

D. 1 Başkanı
Faik Eke

D. 2 Başkanı
Y. Ziya Aslan

D. 3 Başkanı
Refik Bakuy

D. 4 Başkanı
M. Ali Apak

İmzada bulunmadı

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

M. Menemencioğlu

M. İhsan Erenli

Nazmi Başak

Fahri Özbudun

A. Âli Hemen

Ali Ragıp Ögel

İmzada
bulunmadı

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

A. K. Arıçay

Fikret Aktulga

A. Talât Dengel

Faruk Işık

Fuat Beşkardeş

A. Rakım Saveri

Saveri

Enver Arkun

Vakıflar Genel Müdürlüğü 1945 yılı yedi aylık kesinhesabı hakkında Kanun tasarısı (1/10)

T. C.

Başbakanlık

22 . II . 1947

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/667, 6/519

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 1945 yılı 7 aylık kesinhesabı hakkında hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 29 . I . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısının ilişkileriyle birlikte sunulduğunu arz ederim.

Başbakan

R. Peker

İzahname

Genel Mizan

Vakıflar Genel Müdürlüğü muhasipliklerinden alınıp tetkik edilmiş bulunan hesapların birleştirilmesi suretiyle vücuda getirilen bu mizan : Bütçe içinde ve dışındaki gelir ve giderlerini, ertesi yıla devreden hesap bakiyelerini, banka ve kasa mevcutlarını göstermekte bulunmuş olduğundan genel bakımdan icmalî bir fikir vermekle beraber kesinhesaba ek bütün cetvellerin dahi kontrolünü temin etmektedir.

Gelir

Umumi gelir :

1945 yılının (7) ayı içinde bütçe gelirinden (3 482 609) lira (23) kuruş tahsilât yapılmıştır. Kanunları uyarınca da hususi fasıllardan (62 099) lira (80) kuruş tahsilât kaydolunmuştur. Her ikisinin yekânı (3 544 709) lira (03) kuruştur.

Bütçe gelirinden :

Lira K.

2 659 329	47	lira (1945) yılı — (7) aylık tahakkukatının tahşilâtına,
606 851	87	lira eski yıllardan devreden bakiye tahsilâtına,
3 266 181	34	
216 427	89	lira gider bütçesinin (18) hastane bölümüne (1050) sayılı Umumi Muhasebe Kanununun (55) nei maddesi gereğince ödenek kaydolunan paranın Tıp Fakültesince verilen karşılığına ait bulunmaktadır.
3 482 609	23	Toplamı

Hususi Fasıllar

Gelirinden

Lira K.

6 993	80	Lira hastanenin işe bedeli karşılığı olarak Tıp Fakültesince 1943 malî yılı içinde verilen paradan sarfedilemiyerek bakiye kalıp (1050) sayılı Umumi Muhasebe Kanununun 55 nei maddesi uyarınca devren kaydolunan paraya,
55 106	00	Lira (2252) sayılı Kanun gereğince tedrisatın istilzam eylediği fazla haremalara karşı hastane için üniversiteye verilen paraya aittir.
62 099	80	Toplamı

(1945) yılının 7 aylık bütçe geliri muhammenatı (3 383 131) liradır. Bundan (20 000) lirası geçen seneden devreden varidat fazlasına ait bulunmaktadır.

Halbuki bu para (1944) malî yılının kesin hesabı tamamiyle bağlanmadan evvel yapılmış bir tahminden ibaret idi. Bununla 1945 yılının (7) aylık bütçesi tevazün ettirilmişti. (1944) yılının kesinhesabı sonradan bağlanmış olması ve bir de (4716) sayılı ve 10 Nisan 1945 tarihli Kanun gereğince Genel Müdürlüğün memur ve hizmetlileriyle cami hademelerine kendi bütçesi tahsilâtından bir aylık tutarında topyekûn tahminen (170 000) lira kadar da bir yardımda bulunulmuş olması dolayısıyla sözü edilen (200 000) lira gelir fazlası nakdiyle karşılanamamış ve 1945 yılı bütçesinin devrei hesabiyesi (7) aylık bir müddet için kabul edilmiş bulunduğu eihetle bu müddet içindeki bâzı alacakların da tahsiline muvaffak olunamamış olduğundan muhammenat ve mahsubattan ibaret olduğu anlaşılan 3 neü bölüm karşılığı sıfırla geçirilmiştir.

Buna rağmen tesbit edilen ve Tıp Fakültesinden alınan (216 427) lira (89) kuruş işe bedeli de dâhil olduğu halde (3 482 609) lira (23) kuruş bütçe geliri, gider kısmında görüleceği üzere (3 398 965) lira (96) kuruş bütçe masarifatını karşılamış ve bir aksaklığa meydan verilmeksizin (83 643) lira (27) kuruş kadar da bir fazlalık vermiştir. Ortada bir muvazenesizlik olmadığından bir diyecek kalmamıştır.

Bütçe muhammenatının tahsilâtla karşılaştırılması

(4698) sayılı Kanun gereğince bütçe yılı Ocak ayının birinci gününden Aralık ayının sonuna kadar (12) ve 1945 yılı bütçe devresi içinde Haziran 1945 iptidasından 31 Aralık 1945 e kadar (7) aylık müddet kabul edilmiştir. Bir senei kâmileyi ihtiva etmeyen bu kesinhesap hakkında evvelki senelerin kesinhesabı izahnameleri gibi bir yıllık bilgi verilememiş ve mukayese de yapılamamıştır. Bu itibarla yalnız (7) aylık bütçe muhammenatının çeşitlerine göre tahsilâtla mukayesesi ve bütçe tediyatının işe tahsilâtla karşılaştırılması hakkında izahat verilmiştir.

Gelir

B.	M.	Gelirin çeşidi	1945			Fazlası		Noksanı	
			1945 yılının (7) aylık bütçe muhammenatı Lira	1945 yılının (7) aylık bütçe tahsilâtı Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
1	1	İcarei vâhide	835 000	841 472	53	6 472	53		
	2	İcarei müeccele	253 000	333 901	20	80 901	20		
	3	Mukataa	35 000	52 963	23	17 963	23		
2	1	Evkafı mülhakka varidatından alınacak kontrol hakkı	23 000	25 580	73	2 580	73		
	2	Mahlûl muaccelâtı	100 131	112 480	62	12 349	62		
	3	Orman hasılatı	50 000	7 640	15	0		42 359	85
	4	Zeytinlikler hâsılatı	60 000	85 985	34	25 985	34		
	5	Arazi ve incirlikler hasılatı	60 000	78 622	99	18 622	99		
	6	Zeytinlikler İşletmesi hâsılatı ve kira bedeli	250 000	254 338	82	4 338	82		
	7	Vakıf Memba Suları İşletmesi hasılatı ve kira bedeli	12 000	21 152	91	9 152	91		
	8	Vakıf ormanları işletmesi hasılatı ve kira bedeli	150 000		0			150 000	
	9	Mütenevvi varidat	87 500	95 431	38	7 931	38		
10		Akar ve toprak satış bedeli faizi	100 000	137 001	54	37 001	54		
	11	Taviz bedeli faizi	225 000	277 233	18	52 233	18		
	12	Çeşitli gelirler	87 500	82 229	06			5 270	94
	13	Vakıf paralar faizi	30 000	35 147	66	5 147	66		
		Bütçe tahsilâtı yekûnu	2 358 131	2 441 181	34	280 681	13	197 630	79
3		Geçmiş yıllardan devrolunan gelir fazlası	200 000	0		0		200 000	
4	1	4599 sayılı Kanun gereğince verilecek aynı yardım karşılığı	525 000	525 000		0		0	
	2	Âbidelerin onarılması karşılığı	300 000	300 000		0		0	
		Yekûn	3 383 131	3 266 181	34	280 681	13	397 630	79
Faşı mahsus		Tıp Fakültesinden alınan iâşe bedeli	0	216 427	89	216 427	89	0	
		Umumi yekûn	3 383 131	3 482 609	23	497 109	02	397 630	79

B.	M.	Gelirin çeşidi	1945		Noksanı		Fazlası	
			1945 yılının (7) aylık bütçe muhammenatı Lira	1945 yılının (7) aylık bütçe tahsilâtı Lira K.	Lira	K.	Lira	K.
Faşlı ma.		Tıp Fakültesinden alınan iâşe bedeli olup 1943 senesinden devrolunan	0	6 993 80		0		0
Faşlı ma.		Tedrisatın istilzam eylediği fazla masraflara mukabil üniversiteden alınan	0	55 106		0		0
		Yekûn	0	62 099 80		0		0

Yukarda konulan bütçe gelirlerinden sırasıyla :

1. İcarei vâhîde, icarei müeccele, mukataa, kontrol hakkı, mahlûl muaccelâtı, zeytinlikler hasılatı, incirlikler ve arazi hasılatı, mütenevvi varidat, çeşitli gelir maddelerindeki fazlalık, tahakkuklarına göre muhammenat fevkında yapılmış olan tahsilâtın mütevellittir.

2. Orman işletmeleriyle, orman hasılatı maddelerindeki noksanlık ve boşluk (4785) sayılı Kanun gereğince Vakıf ormanlarının da devletleştirilmiş olmasından ileri gelmiştir.

3. Vakıf memba suları hasılatı ve kira bedeli maddesindeki fazlalık, inkişafından mümbaistir.

4. Zeytinlikler işletmesi hasılatı ve kira bedeli maddesindeki fazlalık, tahsilâtın muhammenatla ayarlanmasından ileri gelmiştir.

5. Akaar ve toprak satış bedeli ile taviz bedeli faizlerinin fazlalığı veya noksanlığı Vakıf Paralar Müdürlüğündeki mevcutlarına bağlı bulunduğu bütçeye irat kaydedilmek üzere alınacak faiz miktarlarının her sene için çoğalması veya azalması ihtimalleri mevcuttur. Bu itibarla bu senenin fazlalığı, mevcutlarının (2762) ve (3668) sayılı kanunların 12 nci ve 1 nci maddeleri gereğince sarfedilmemiş olmasından ileri gelmiştir.

6. Müstakrizler zimmetindeki paralar tahsil edildikçe Vakıf Paralar Müdürlüğünde toplanmakta olması Vakıf Paralar sermaye miktarını yükseltmekte ve aynı zamanda faiz miktarı da fazlalaşmaktadır. Tereffü bundan ileri gelmiştir.

7. Genel Müdürlüğün mahdut ve muayyen olan varidatı ile aynı yardım karşılığının teminine ve âbidelerin yalnız başına onarılmasına imkân görülemediği cihetle bunlar için tefrik edilen miktar Hazineден tamamen alınmış olduğundan bir diyecek yoktur.

8. İstanbul'da Vakıf Gureba hastanesine Tıp Fakültesince ilâve olunan hasta yataklarıyla kendi hizmetlilerinin iâşe bedeli olarak verilen para (1050) Umumi Muhasebe Kanununun (55) nci maddesi gereğince faşlı mahsus şeklinde bütçeye irat kaydedilmekte olmasına mebni Genel Müdürlüğün esaslı gelirini teşkil etmektedir. Bu itibarla yukardaki gelirde muhammenattan ayrı gösterilmiştir.

9. Tıp Fakültesince kendi hasta ve hizmetlilerinin iâşe karşılığı olarak verilen paradan senesi içinde sarf olunamayıp kalan bakiye ertesi sene yine harcanmak üzere (1050) sayılı Umumi Muhasebe Kanununun (55) nci maddesi uyarınca açılan hususi bir fasla devren kaydedilmekte olduğundan (6 993) lira (80) kuruş buna ait bulunmaktadır.

10. Üniversitece tedrisatın istilzam eylediği fazla masraflara karşı hastane için verilen paralar

(2252) sayılı Kanuna göre ayrı hususi bir fasılda gösterilmekte olduğundan (55 106) lira da buna ait bulunmaktadır.

Binnetice: Yekûn itibariyle gelir bütçesinde bir aksaklık husule gelmiş olmayıp bilâkis tahsilâtla masarifat arasında (83 643) lira (27) kuruş kadar bir fazlalık vardır. Vakıf ormanlarından alınacağı tahmin olunan varidat elde edilmiş olsaydı 1945 yılının (7) aylık Kesinhesabı oldukça mühimce bir miktarda tahsilât fazlasıyla kapanmış olacağında şüphe yoktu. Yapılmış olan bütçelerdeki hassasiyetin isabetliği bir kere daha anlaşılması oluyor.

Gider

Umumi gider;

1945 yılının (7) aylık bütçe devresi içinde ödeneklerinden yapılan hizmetler için (3 398 965) lira (96) kuruş masraf tahakkuk etmiştir. Kanunları gereğince de (62 099) lira (80) kuruş hususi fasla masraf kaydolunmuştur. Her ikisinin yekûnu (3 461 065) lira (76) kuruşa varmaktadır.

Bütçe giderlerinden :

Lira	K.	
3 140 619	51	Lira bütçe hizmetleri için nakden tediyat yapılmıştır.
258 346	45	Lira Aralık 1945 ayı sonunda masraf kaydedilerek bütçe emanetine alınmış ve buradan 1946 Malî yılı iptidasına devrolunmuştur.
<u>3 398 965</u>	<u>96</u>	<u>Toplamı</u>

Hususi fasıl giderlerinden

Lira	K.	
6 993	80	Lira iâşe bedeli için Tıp Fakültesince verilen paradan senesi içinde sarfolunmuş ve kalan bakıyeden (1050) sayılı Umumi Muhasebe Kanununun (55) nci maddesi uyarınca devren yapılan masraflara,
55 106		Lira (2252) sayılı Kanun gereğince de tedrisatın istilzam eylediği fazla harcamalara karşı üniversiteden alınan paradan yapılan masraflara ait bulunmaktadır.
<u>62 099</u>	<u>80</u>	<u>Toplamı</u>

Bütçe gelir ve giderinin mukayesesi

1945 yılının (7) aylık bütçe devresi içinde yukarıda gösterildiği üzere Hazine'den verilen yardım ve Tıp Fakültesinden alınan iâşe bedeli dâhil olduğu halde (3 482 609) lira (23) kuruş tahsilât ve bütçe hizmetleri içinde (3 398 965) lira (96) kuruş masraf kaydolunmuştur. Bu hesaba göre farkeden (83 643) lira (27) kuruş tahsilât fazlası olarak 1946 malî yılına devretmiştir. Bu yıla devreden bütçe emaneti karşılığının da nakden mevcut olduğuna bakılınca 1945 yılı (7) aylık bütçesinin dâhi mütevasin ve iyi bir şekilde yürüyerek kapandığı anlaşılır.

Bütçe Geliri tahakkukatının tahsilâtla mukayesesi

1945 yılı Bütçe devresi (4698) sayılı Kanun gereğince (7) ay olarak kabul edilmiş olmasına mebni tam devreyi ihtiva etmediğinden geçmiş senelerin izahnameleri gibi bir yıllık bilgi verile-

miyecek ve nispet yapılamıyacaktır. Yalnız vukubulan tahsilâtın bütçe muhâmmenatı ile mukayese yapılmış ve fazlalığı veya noksanlığı ayrı ayrı izah edilmiş olduğundan tahakkukata ait mukayesenin ve nispetin gelecek yıl Kesinhesabıyla verilmesi mürtasip görülmüştür. Bir de zimmet devreden diğer hesap bakiyeleri dahi aynı mahiyettedir.

Bütçe Gelirleri dışında devreden hesapların matlup bakiyeleri

Lira	K.	
1 097 973	98	Emanat
996 747	96	Mülhaka
485 511	97	Mülhak vakıflar fazlası
5 860 506	35	Akaar ve toprak satış bedeli
63 736	57	Hayrat satış bedeli
657 931	62	Nukudu mevkufe sermayesi
8 167 608	96	Taviz bedeli
Beyanı		
8 666 608	96	Aşlı
500 000		(3668) sayılı Kanun gereğince gayrimenkul satışına tahsis edilmiş olmakla parası çekildiğinden tenzil
8 167 608	96	
17 330 017	41	Toplamı

Mevcutları

Lira	K.	
14 772 353	88	Vakıf Paralar Müdürlüğü tevdiatı hesabındaki zimmet bakiyesi
1 942 511	96	Banka hesabındaki zimmet bakiyesi
80 856	99	Kasa » » »
16 795 722	83	Toplamı
586 011	54	Vakıf Paralar Müdürlüğünün Aralık 1945 mizanına göre nukudu mevkufe sermayesinin mevcudu. (Vakıflar İdarelerinin bilûmum sermaye miktarları burada toplandırılmaktadır.)
17 381 734	37	Toplamı

Genel mizanda görüleceği üzere yukarıda isimleri yazılı hesaplardan toptan yekûn (17 330 017) lira (41) kuruluş 1946 yılı iptidasına matlup bakiyesi devretmiştir.

Buna karşı da (17 381 734) lira (37) kuruluş nakit devretmiş olup sözü edilen matlup bakiyesine göre (51 716) lira (96) kuruluş fazladır. Bu da bütçe tahsilâtına ait bulunmaktadır. Nukudu mevkufe sermayesinden vaktiyle hissei iştirak olarak Akşehir Bankasına verilmiş olan (32 150) lira nazarı dikkate alınınca bütçe tahsilâtından nakden devredilen param bu miktar daha yüksekliği tabiidir.

Sonucu şu oluyor ki: Bu kesinhesabın genel mizana göre 1946 malî yılı iptidasına devreden

hesap bakıyelerinin nakdi karşılıklarıyla denkleşmesi ve diğer masraflara harcanması bulunması, üzerinde gösterilmiş olan hassasiyetin bâriz bir delili olarak gösterilir. Bu cihetin kuvvete noktasından ne derece önem arzettiğine şüphe yoktur.

İşletmeler

3913 sayılı Mütedavil Sermaye Kanunu ile kurulmuş olan Vakıf işletmelerinin yapılan 1945 yılının (7) aylık bilâncoları İdare Meclisince kabul buyurulmuş olmakla işbu bilâncolar yönetmeliğinin (36) ncı maddesi gereğince evvelki senelerde olduğu gibi bu sene de Genel Müdürlüğün işbu Kesinhesabının sonuna eklenmiştir.

Olağanüstü gelir ve gider

Akaar ve toprak satış bedeli:

(2950) sayılı Kanununun birinci maddesi gereğince hususi fasıl şeklinde idare edilen akaar ve toprak satış bedellerinden geçen senenin devri ile birlikte (5 909 027) lira (97) kuruş tahsilât ve senesi içinde (48 521) lira (62) kuruş masarifat keydedilmiştir.

Bunlardan:

Lira	K.	
367 386	82	Lira 1945 yılı içindeki tahsilât
5 541 641	15	Lira 1944 yılından devredilen paraya ait bulunmaktadır.
5 909 027	97	Toplamı

Lira	K.	
48 521	62	Lira 1945 yılı içinde sarfolunan
5 860 506	35	Lira 1946 yılına devrolunan
5 909 027	97	Toplamı

Hayrat satış bedeli:

(2950) sayılı Kanununun birinci maddesi gereğince hususi fasıl şeklinde idare olunan hayrat satış bedellerinin geçen senenin devri ile birlikte (141 005) lira (96) kuruş tahsilât ve senesi içinde (77 269) lira (39) kuruş masarifat kaydolunmuştur.

Bunlardan

Lira	K.	
41 907	33	Lira 1945 yılı içindeki tahsilâta,
99 098	63	» 1944 yılından devredilen paraya ait bulunmaktadır.
141 005	96	Toplamı

Lira	K.	
77 269	39	Lira 1945 yılı içinde sarfedilmiştir.
63 736	57	» 1946 yılına devrolunmuştur.
141 005	96	Toplamı

Sayıştay Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Sayıştay Komisyonu.

Esas No. 1/10, 3/144

Karar No. 16

27 . II . 1951

Yüksek Başkanlığa

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı Kesinhesabı hakkında Başbakanlığın 22 . II . 1947 gün ve 71 - 667/6 - 519 sayılı yazısıyla teklif olunan Kanun tasarısı Sayıştayın Uygunluk Bildirimiyle birlikte ve Sayıştay Başkanlığı Talât Akgün ve Vakıflar Genel Müdürvekili Orhan Çapçı ve Saymanlık Müdürü Recai Bozdemir hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

1. Ödenekler :

A) Genel Müdürlük Bütçesine ait ödenekler Kesinhesapta 3 833 571 lira 98 kuruş olduğu halde Uygunluk bildiriminde 5 546 lira 68 kuruş noksanıyla 3 828 025 lira 32 kuruş bulunduğu görülmüştür.

Bu fark özel (Üniversite masrafları karşılığı) bölümüne aittir. Muhasebe Umumiye Kanununun 53. maddesi gereğince işbu bölüme 1944 yılından devredilenle senesi içinde eklenen ödeneklerden yılı içindeki gider miktarının tenzili ile bakiyesinin gelecek yıla devredilmesi lâzımgelirken işbu paranın dairesi kesinhesabında imha sütununda gösterilmesinden ibari gelmektedir. Uygunluk Bildiriminde yazılı 3 828 025 lira 32 kuruşu ödenek olarak kabul edilmiştir.

Ayrıca (Gureba Hastanesi) giderlerine ait 18 bölüme 1944 senesinden devredilen ve 1945 yılı ödenek olarak kaydedilen 32 782 lira 89 kuruştan yılı içinde 327 030 lira 9 kuruş gider yapım 797 lira 80 kuruş bakiye kalmış olduğundan bu paranın da 1946 yılına devri iktiza et-

mektedir. 1943 senesinden müdevver iase bedeline ait özel bölüme 1944 yılından devrolunan 6 994 lira 40 kuruşluk ödeneğe mukabil senesi içinde 6 993 lira 80 kuruş gider yapılmış olmakla işbu bölümden de arta kalan 60 kuruşun 1946 yılına devri icap etmektedir.

B) Mazbut ve Mülhak Vakıflara ait akar ve toprak satış bedelleri için ödenek kaydedilen miktar kesinhesapta ve uygunluk bildiriminde birbirine uygun olarak 6 050 033 lira 93 kuruştur.

2. Giderler :

A) Genel Müdürlüğün Giderler toplamı kesinhesapta ve uygunluk bildiriminde birbirine uygun olarak 3 461 065 lira 76 kuruştur.

B) Mazbut ve Mülhak Vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinden 1945 Bütçe yılında harcanan miktarlar uygunluk bildiriminde ve kesinhesapta birbirine uygun olarak 125 791 lira 01 kuruştur.

3. Ödenek bakiyesi :

A) Komisyonumuzca kabul edilen ödenek ve giderlere göre Genel Müdürlüğün ödenek bakiyesi 372 506 lira 22 kuruş olup uygunluk bildiriminde 5 546 lira 66 kuruş noksanıyla 366 959 lira 56 kuruştur.

Bu fark 1 nci maddenin (A) fıkrasında sözü edilen mütaakıp yıla devir etmesi gereken miktar olup 366 959 lira 56 kuruş yok edilecek ödenek kabul edilmiştir.

B) Mazbut ve Mülhak Vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinden 1945 Bütçe yılı içinde

harcanmayan 5 924 242 lira 92 kuruşun gelir ve ödenek kaydedilmek üzere 1946 Bütçe yılına devrolunması gerekmektedir.

4. Gelirler:

A) Genel Müdürlük hesabında:

Tahakkukat: Kesinhesapta 6 061 912 lira 84 kuruş gösterilmiş olup uygunluk bildiriminde yazılı miktara uygun olduğu görülmüştür.

Tahsilât: Kesinhesapta 3 544 709 lira 03 kuruş gösterilmiş olup uygunluk bildiriminde yazılı miktara uygun olduğu görülmüştür.

B) Mazbut ve mülhak vakıflara ait akaar ve toprak satış hesaplarında tahakkukat ve tahsilât kesinhesapta 6 050 033 lira 93 kuruş olup uygunluk bildiriminde gösterilen miktara da uygun bulunduğu görülmüştür. Uygunluk bildiriminin 2. fıkrasında 3912 sayılı Kanun gereğince kurulmuş olan Ayvalık ve Aydın Vakıf Zeytinlikleriyle İstanbul Vakıf Memba Suları İşletmelerinin tesis tarihlerinden beri Sayıştaya tevdi olunan idare hesaplarının incelenmesi neticesinde; bu müesseselerden, Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri İşletmesinin 1944 yılında zarar devredip 1947 yılı nihayetinde bu zararın 473 042 lira 23 kuruşa yükseldiği, Aydın Vakıf Zeytinlikleri İşletmesinin 1944, 1945 yıllarından müdevver zararlarının 1946 yılında vâkı kârı kısmen telâfisinden sonra 1947 yılında da zarar edilerek zarar miktarının 294 905 lira 51 kuruşa baliğ olduğu, İstanbul Vakıf Memba Suları İşletmesinin ise daima kâr ederek 1945 yılından 1947 yılı nihayetine kadar bu kârın 55 131 lira 43 kuruştan ibaret bulunduğu anlaşılmıştır.

Zarar eden mezkûr işletmelerin bugünkü

bünye ve hüviyetleri ile çalıştırılmalarına devam olunduğu takdirde zararlarının artması melhuz bulunduğu ve bu halin ise kuruluşlarındaki maksat ve gaye ile kabili telif olamayacağı eihetle bu hususta önleyici tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Oturumda hazır bulunan Vakıflar Genel Müdür vekili Orhan Çapçı tarafından Ayvalık Zeytinlik İdaresinin 1949 senesinden beri kâr ettiği ve Aydın Zeytinlik İdaresinin de zararının berdevam olduğu, ancak yapılan ciddi tedbirler neticesinde bu idarenin de zarardan kurtarılacağı beyan edilmiş olmakla bu bağta yapılacak bir işlem görülememiştir.

Uygunluk bildiriminin esas ittihazı uygun görülmüş ve bağlı cetveller ona göre düzenlenmiştir.

Yukarda arzolunan sebeplere ve kabul edilen gider, gelir ve ödenek miktarlarına göre değişik olarak düzenlenmiş bulunan Kanun tasarısı Kamutayın yüksek tasvibine arz olunmak üzere sunuldu.

Sayıştay Komisyonu Başkanı	Sözcü	
Siird	İsparta	
Ş. Türkoğan	S. Bilgiç	
Kâtip		
Mardin	Çorum	Malatya
A. Bayar	Ş. Gürses	M. Kulu
Muş		Rize
H. Dayı		Z. R. Sporel
İmzada bulunamadı		İmzada bulunamadı
Samsun		Siird
H. Alişan		C. Yardım
Tekirdağ		Tokad
H. Bingül		H. Koyutürk

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 yılı (7) aylık Kesinhesabının Kanun tasarısı

MADDE 1. — Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 yılının yedi aylık Bütçe gideri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (3 461 065) lira (76) kuruştur.

MADDE 2. — Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 yılının yedi aylık Bütçe geliri ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (3 544 709) lira (03) kuruştur.

MADDE 3. — Ödenekten 1945 yılının yedi

SAYIŞTAY KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 yılı (7) aylık kesinhesap Kanununu tasarısı

MADDE 1 — Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 yılı gideri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği gibi 3 461 065 lira 76 kuruştur.

MADDE 2 — Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1945 yılı Geliri (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 3 544 709 lira 03 kuruştur.

MADDE 3 — Ödenekten 1945 yılı içinde

Hü.

ayı içinde harcanılmıyan ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (372 506) lira (22) kuruş ödenek artığı battal edilmiştir.

MADDE 4. — Mazbut ve mülhak vakıflara ait akaar ve toprak satış bedellerinden 1945 yılının yedi aylık hasılatı geçen yılın devri ile birlikte ilişik (C) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (5 909 027) lira (97) kuruş ve hayrat satış bedeli hasılatı geçen yılın devri ile birlikte (141 005) lira (96) kuruştur.

MADDE 5. — Mazbut ve mülhak vakıflara ait akaar ve toprak satış bedellerinden 1945 yılının yedi aylığında yapılan harcamalar ilişik (C) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (48 521) lira (62) kuruş ve hayrat satış bedellerinden yapılan harcamalar (77 269) lira (39) kuruştur.

MADDE 6. — Mazbut ve mülhak vakıflara ait akaar ve toprak satış bedellerinden 1945 yılının yedi aylığında harcanılmıyan ve ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (5 860 506) lira (35) kuruş ve hayrat satış bedellerinden (63 736) lira (57) kuruş hasılat ve ödenek artığı 1946 yılına devrolunmuştur.

MADDE 7. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8. — Bu kanunu Başbakan ve Maliye Bakanı yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>R. Peker</i>	Başbakan Yardımcısı
	<i>M. Ökmen</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>A. Renda</i>	<i>Ş. Devrin</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>C. C. Toydemir</i>	<i>Ş. Sokmensüer</i>
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
<i>H. Saka</i>	<i>H. N. Keşmir</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>Raşat Ş. Sırer</i>	<i>C. K. İncedayı</i>
Ekonomi Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
<i>T. B. Balta</i>	<i>Dr. B. Uz</i>
G. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>T. Coşkan</i>	<i>F. Kurdoğlu</i>
Ulaştırma Bakanı	Ticaret Bakanı
<i>Ş. Koçak</i>	<i>A. İnan</i>
Çalışma Bakanı	
<i>Dr. S. İrmak</i>	

Sayış. K.

harcanılmıyan ve (A) cetvelinin ayrı bir sütununda gösterilen 366 959 lira 56 kuruş yok edilmiştir.

MADDE 4 — Mazbut ve Mülhak Vakıflara ait akaar ve toprak satış bedellerinden 1945 Bütçe yılı tahsilâtı geçen yıldan devriyle birlikte, ilişik (D) işaretli cetvelde gösterildiği gibi 5 989 027 lira 97 kuruş ve Hayrat Vakıflara ait satış hasılatı geçen yıldan devriyle birlikte 141 005 lira 96 kuruştur.

MADDE 5 — Mazbut ve Mülhak Vakıflara ait akaar ve toprak satış bedellerinde 1945 Bütçe yılında yapılan giderler ilişik (C) işaretli cetvelde gösterildiği gibi 48 521 lira 62 kuruş ve hayrat satış bedellerinden aynı yıl içinde giderler 77 269 lira 39 kuruştur.

MADDE 6 — Mazbut ve Mülhak Vakıflara ait akaar ve toprak satış bedellerinden 1945 Bütçe yılında harcanılmıyan ve ilişik (C) işaretli cetvelinin ayrı bir sütununda gösterilen 5 860 506 lira 35 kuruş ve hayrat vakıflara ait satış hasılatından aynı yıl içinde harcanılmıyan 63 736 lira 57 kuruş gelir ve ödenek bakıyesi 1946 Bütçe yılına devrolunmuştur.

MADDE 7 — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8 — Bu Kanunu Başbakan yürütür.

A - CETVELİ

B.	Ödeneğin çeşidi	Ödenekler		Giderler		Yokedilecek Ödenekler	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
1	Aylıklar	1 202	857	1 077	426 18	125	430 82
2	Ücretler	200	967	158	062 12	42	904 88
3	Geçici tazminat	15	785	12	671 41	3	113 59
4	1683 sayılı Kanununun 58. maddesi gereğince verilecek emekli ikramiyesi.	24	545	4	800	19	745 —
5	4178, 4598 ve 4599 sayılı kanunlar gereğince verilecek zamlar ve yardımlar.	571	494	521	800 71	49	693 29
6	Merkez büro giderleri	7	000	5	545 21	1	454 79
7	İller büro giderleri	23	200	20	043 58	3	156 42
8	Basılı kâğıt ve defterler	9	300	7	310 67	1	989 33
9	Posta, telgraf ve telefon ücret ve giderleri.	14	216	12	678 63	1	537 37
10	Kira karşılığı	2	625	2	089 96	535	04
11	Taşıt giderleri	2	300	2	157 13	142	87
12	Yolluklar	28	301	22	530 79	5	770 21
13	Giyecekler	5	831	5	677 14	153	86
14	4598 sayılı Kanun gereğince yapılacak tedavi, giderleri ve yollukları	6	000	4	391 72	1	608 28
15	Vakıf akaarlar giderleri	310	851 78	292	188 57	18	663
16	Arazi, ormanlar ve zeytinlikler genel giderleri	51	339	42	619 11	8	719
17	Yapı ve onarma işleri	675	400	612	960 20	62	439 80
18	Gureba Hastanesi giderleri	327	030 09	327	030 09		
19	İmaretler giderleri	26	250	24	267 24	1	982 76
20	Hayrat giderleri	38	492	34	403 18	4	088 82
21	Çeşitli sosyal yardımlar	15	500	15	141	359	
22	Genel Muhasebe Kanununun 48. maddesini ilgilendiren giderler.	105	621 65	103	445 32	2	176 33
23	Mahkeme giderleri	30	100	25	449 87	4	650 13
24	Çifteler Çiftliği arazisinin köylüye dağıtma giderleri.	500				500	
25	İnceleme giderleri	360				360	
26	İnceleme, tercüme, baskı, ve eski eserlerin satınalma giderleri.	2	900	497		2	403
27	İzmir Fuarındaki Vakıflar Pavyonu her türlü giderleri.	2	300	1	855 84	444	16
28	Artırma ve eksiltme ve ihale komisyonları ücret ve giderleri.	1	750	633	20	1	116 80
29	Muhafaza ve fen memurları hayvan yem karşılığı	2	550	1	511 04	1	038 96
30	Düşünülmeyen giderler	500				500	
31	Geçen yıl borçları	5	200	5	083 73	116	27
32	Eski yıllar borçları	4	209	4	111 21	97	79
33	Hükme bağlı borçlar	1	000	984	95	15	05

B.	Ödeneğin çeşidi	Ödenekler		Giderler		Yokedilecek Ödenekler	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
34	1715 sayılı kanunun 8 nci maddesi gereğince kâğıt para itfası.	25 084		25 084			
35	Darüşşefakaya	8 750		8 750			
36	Kudretsiz hayratın imar ve ihyasına	13 776		13 724	16 51	84	
37	Edremit Belediye Hastanesine	875		875			
38	Şehitlikler İmar Cemiyetine	1 166		1 166			
Öz.	Üniversite masrafları karşılığı	55 106		55 106			
»	1943 senesinden müdevver işe bedeli	6 998	80	6 993	80		
Toplam		3 828 025	32	3 461 065	76	366 959	56

B - CETVELİ

B.	M.	Gelirin çeşidi	Muhammenat		Tahsilât	
			Lira	K.	Lira	K.
1		İcareler				
	1	İcarei vâhide	835 000	—	841 472	53
	2	İcarei müeccele	253 000		333 901	20
	3	Mukataa	35 000		52 963	23
2		Türlü gelirler				
	1	Evkafı mülhaka gelirinden alınacak kontrol hakkı	23 000		25 580	73
	2	Mahlûl müeccelâtı	100 131		112 480	62
	3	Orman hasılatı	50 000		7 640	15
	4	Zeytinlikler hasılatı	60 000		85 985	34
	5	Arazi ve incirlikler hasılatı	60 000		78 622	99
	6	Zeytinlikler işletmesi hasılatı ve kira bedeli	250 000		254 338	82
	7	Vakıf memba suları işletmesi hasılatı ve kira bedeli	12 000		21 152	91
	8	Vakıf ormanlar işletmesi hasılatı ve kira bedeli	150 000		0	
	9	Mütenevvi gelir	87 500		95 431	38
	10	Akaar ve toprak satış bedeli faizi	100 000		137 001	54
	11	Taviz bedeli faizi	225 000		277 233	18
	12	Çeşitli gelirler	87 500		82 229	06
	13	Vakıf paralar faizi	30 000		35 147	66
3		Geçmiş yıllarda devrolunan gelir fazlası	200 000		0	
4		Hazineden yardım.				
	1	4599 sayılı Kanun gereğince verilecek aynı yardım karşılığı	525 000		525 000	
	2	Âbideler onarılması karşılığı	300 000		300 000	
H.		İşe bedeli	0		216 427	89
»		Üniversite	0		55 106	
»		1943 senesinden devrolunan işe bedeli	0		6 993	80
Toplam			3 383 131		3 544 709	03

C - CETVELİ

B.	Ödeneğin çeşidi	Ödenekler		Giderler		1946 yılına devredilen ödenek	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
H.	2950 sayılı Kanun uyarınca akaar ve toprak satış bedeli	5 909 027	97	48 521	62	5 860 506	35
H.	2950 sayılı Kanun uyarınca hayrat satış bedeli	141 005	96	77 269	39	63 736	57
	Toplam	6 050 033	93	125 791	01	5 924 242	92

D - CETVELİ

B.	M.	Gelirin çeşidi	Muhammenat		Tahsilât	
			Lira	K.	Lira	K.
Öz.		2950 sayılı Kanun uyarınca akaar ve toprak satış bedeli	—		5 909 027	97
»		2950 sayılı Kanun uyarınca hayrat satış bedeli	—		141 005	96
		Toplam	—		6 050 033	93

S. Sayısı: 116

Devlet Demiryolları İşletme Genel Müdürlüğü 1945 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1945 Bütçe yılı Kesinhesabı hakkında Kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (1/125, 3/129)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1945 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi (3/129)

T. C.

Sayıştay Başkanlığı
Sayı : 320403-134

16 . I . 1951

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz eyerim.

Sayıştay Başkanı
S. Oran

Uygunluk Bildirimi

Anayasa ve Muhasebei Umumiye Kanunu hükümlerine uyularak Ulaştırma Bakanlığından Sayıştaya gönderilen Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1945 Mali yılı Kesinhesabı ve Bilânçosu Sayıştayca incelenip yargılanmış olan muhasip idare hesabıyla karşılaştırılmış, Kesinhesapta ve Bilânço ile kâr ve zarar hesaplarında gösterilen rakamların kabule şayan bulunmuş olduğunu arz ederiz.

16 . I . 1951

Sayıştay Başkanı
Seyfi Oran

D. 1. Başkanı
Faik Eke

D. 2. Başkanı
Y. Ziya Aslan

D. 3. Başkanı
Refik Bakuy

D. 4. Başkanı
M. Ali Apak

Üye
M. Menemencioglu

Üye
M. İhsan Erenli

Üye
Nazmi Başak

Üye
Fahri Özbudun

Üye
A. Ali Hemen

Üye
Ali Ragıp Ögel

Üye
A. K. Arıçay

Üye
Fikret Aktulga

Üye
A. Talât Dengel

Üye
Faruk Işık

Üye
Fuat Beşkardeş

Üye
A. Rahim Savcı

Savcı
Enver Arkun

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1945 Bütçe yılı Kesinhesabı hakkında
Kanun tasarısı (1/125)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71/882, 6/2399

23 Ağustos 1947

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1945 yılı Kesinhesabı hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 31 . VII . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısı ilişkileriyle birlikte sunulmuştur.

Başbakan

R. Peker

GEREKÇE

Devlet Demiryolları ve Limanları İdarei Umumiyesinin teşkilât ve vazafine dair olan 1042 sayılı Kanunun değiştirilmesi hakkındaki 1483 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince bu İdarenin hazırlaması gereken 1945 Bütçe yılı Kesinhesabı, inşaat dairesinin 1818 sayılı Kanunla Bayındırlık Bakanlığına bağlanması dolayısıyla yalnız işletme hesabını ihtiva etmekte bulunmuş ve aşağıdaki bölümlerden tereküp etmiştir.

1. Kesinhesap Kanun tasarısı
  2. Ödenek cetveliyle gider kesinhesap cetveli (A) cetveli
  3. Gelir kesinhesap cetveli (B) cetveli
  4. İdari nakliyat hesabı
  5. İşletme hesabı («A» Devlet Demiryolları «B» Bağdat Demiryolu)
  6. Kâr ve Zarar hesabı
  7. Bilânço ve sermayenin bir senelik artışını gösterir beyan cetveli
- 1) 1945 Bütçe yılı giderler (74 357 462) lira (56) kuruşa baliğ olmuştur. Bu giderlerin
  - a) (73 342 039) lira (72) kuruşu 1945 yılı Bütçesine konulan (78 036 360) liraya karşılık;
  - b) (120 000) lirası eski seneler mahsubatı olarak;
  - c) (895 422) lira (84) kuruşu Bütçe Kanununun 6 nci maddesi uyarınca harcanmıştır.

Gider Bütçesinin :

- a) 10 ncu yükleme ve boşaltma ücret ve giderleri bölümünün (2 000 000) lira ödeneğine karşılık (295 702) lira (51) kuruş fazlasiyle (2 295 702) lira (51) kuruş;
- b) 13 ncü bölümün 1 nci gelir getiren mülklerin resim ve vergileri maddesinin (7 000) lira denegine karşı (1 965) lira (07) kuruş fazlasiyle (8 965) lira (07) kuruş;
- c) Aynı bölümün 3 ncü geri verilecek paralar ve kesenek maddesinin, (10 000) lira ödeneğine karşı (586 692) lira (04) kuruş fazlasiyle, (596 692) lira (04) kuruş;
- d) 19 ncu mahkeme giderleri, harçları ve serbest avukat ücretleri bölümünün (30 000) lira ödeneğine mukabil (11 063) lira (22) kuruş fazlasiyle, (41 063) lira (22) kuruş harcanmıştır. Fazla harcamalar Bütçe Kanununun 6 nci maddesine dayanmaktadır.

2. Trabzon - İran hudut transit yolu otobüs ve kamyon işletmesinden :

Geliri	166 428 27 Lira
Gideri	137 910 58 »

Gelir fazlası 28 517 69 liradır.

3. Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1945 yılı gider tediyeleri (74 357 462) lira (56) kuruş ve geliri (77 601 521) lira (88) kuruştur. Bu rakamlara göre yedi aydan ibaret olan 945 Bütçe yılı gelir fazlası (3 244 059) lira (32) kuruştur.

4. İşletme emsali :

	Gider		Gelir		Emsal	
	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
İşletme	71 876 189	49	77 601 521	88	92	62
Satınalma taksitleri	2 481 273	07				
	<u>74 357 462</u>	<u>56</u>	<u>77 601 521</u>	<u>88</u>	<u>95</u>	<u>81</u>

Sayıştay Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Sayıştay Komisyonu

Esas No. 1/125, 3/129

Karar No. 17

27 . II . 1951

Yüksek Başkanlığa

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1945 yılı Kesinhesabı hakkında Başbakanlığın 23 . VIII . 1947 gün ve 71 - 882/6 - 2399 sayılı yazısıyla teklif olunan Kanun tasarısı Sayıştay'ın Yugunluk Bildirimiyle birlikte ve Sayıştay Başkanetçisi Talât Akgün ve Devlet Demiryolları Genel Müdürü İrfan Kuraner ve Muhasebat Dairesi Başkanvekili Alâettin Tanju hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Kesinhesapta yazılı ödenekler, giderler ve gelirlerin ve İdarenin bilançosuyle kâr ve zarar hesabının Yugunluk Bildiriminde yazılı miktarlara uygun olduğu anlaşılımsı ve düzenlenen kanun

tasarısı Kamutayın yüksek tasvibne arzedilmek üzere sunulmuştur.

Sayıştay Ko. Baş.	Sözcü	Kâtip
Siird	İsparta	Mardin
Ş. Türkdöğän	S. Bilgiç	A. Bayar
Çorum	Malatya	Muş
Ş. Gürses	M. Kulu	H. Dayı
		İmzada bulunamadı
Rize	Samsun	Siird
Z. R. Sporel	H. Alişan	C. Yardım
İmzada bulunamadı		
Tekirdağ		Tokad
H. Bingöl		H. Koyuturk

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1945 Bütçe yılı Kesinhesap Kanunu tasarısı

MADDE 1. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı giderleri bağlı (A) cetvelinde gösterildiği üzere (74 357 462) lira (56) kuruştur.

MADDE 2. — Adı geçen Genel Müdürlüğün aynı yıl gelirleri bağlı (B) cetvelinde gösterildiği üzere (77 601 521) lira (88) kuruştur.

MADDE 3. — Genel Müdürlüğün bu kanuna bağlı 1945 Bütçe yılı bilanço ve kâr ve zarar hesabı onanmıştır.

MADDE 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

Başbakan

R. Peker

Devlet Bakanı

A. Renda

Millî Savunma Bakanı

C. C. Toydemir

Dışişleri Bakanı

H. Saka

Millî Eğitim Bakanı

Reşat Ş. Sirer

Ekonomi Bakanı ve

Adalet B. V.

T. B. Balta

G. ve Tekel Bakanı

T. Coşkan

Ulaştırma Bakanı

Ş. Koçak

Devlet Bakanı

Başbakan Yardımcısı

M. Ökmen

Adalet Bakanı

İçişleri Bakanı

Ş. Sökmensüer

Maliye Bakanı

H. N. Keşmir

Bayındırlık Bakanı

C. K. İncedayı

Sa. ve So. Y. Bakanı

Dr. B. Uz

Tarım Bakanı

F. Kurdoğlu

Ticaret Bakanı

A. İnan

Çalışma Bakanı

Dr. S. İrmak

SAYIŞTAY KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı Kesinhesap Kanunu tasarısı

MADDE 1 — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1945 yılı gideri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği gibi 74 357 462 lira 56 kuruştur.

MADDE 2 — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1945 Bütçe yılı geliri ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği gibi 77 601 521 lira 88 kuruştur.

MADDE 3 — Ödenekten yılı içinle harcanmayan ve (A) işaretli cetvelinin ayrı bir sütununda gösterilen 4 694 320 lira 28 kuruş yok edilmiştir.

MADDE 4 — Adı geçen Genel Müdürlüğün 1945 yılı Bilançosuyla kâr ve zarar hesabı onanmıştır.

MADDE 5 — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6 — Bu Kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

A - CETVELİ

B.	Ödenenin çeşidi	Ödenekler		Giderler		Yokedilecek Ödenekler	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
1	Ücret ve gündelikler	13 743	100	11 481	524 57	2 261	575 43
2	Emekli, dul ve yetim aylıkları	1 170		1 167	04	2	96
3	Çeşitli yardımlar	8 237	900	7 746	329 81	491	570 19
4	Tazminat, ödenek ve tâli ücretler	925	000	833	954 86	91	045 14
5	İkramiyeler	290	001	285	683	4	318 —
6	Çeşitli giderler	315	750	256	900 85	58	849 15
7	Posta, telgraf ve telefon ücret ve giderleri	60	000	49	119 43	10	880 57
8	Yolluklar	363	200	298	823 49	64	376 51
9	İşletme, bakım ve yenileme giderleri	39 150	998	39 013	668 38	137	329 62
10	Yükleme ve boşaltma ücret ve giderleri	2 295	702 51	2 295	702 51	—	—
11	Yeni yapılan ve servet çoğaltmaları	2 026	252	1 504	898 45	521	353 55
12	Yabancı demiryollarıyla olan münasebetlerden doğan giderler.	1 014	001	546	414 46	467	586 54
13	Her türlü vergiler, maddi ödevler ve zarar ve ziyan tazminatı.	655	657 11	653	000 05	2	657 06
14	Trabzon - İran otobüs ve kamyon işletmesi giderleri.	202	000	137	910 58	64	089 42
15	Satılmalanan demiryol ve limanların senelik faiz ve itfa karşılıkları ve başka giderleri.	2 550	000	2 481	273 07	68	726 93
16	Kanunları gereğince girişilen yüklenmeler karşılıkları.	5 255	001	5 047	452 59	207	548 41
17	Yabancı uzmanlar ile yabancı memlekete gönderilecek öğrenci giderleri.	181	800	107	108 58	74	691 42
18	Öğretim giderleri	833	800	671	554 71	162	245 29
19	Mahkeme giderleri, harçları ve serbest avukat ücretleri.	41	063 22	41	063 22	—	—
20	Eski yıllar borçları	10	000	9	979 57	20	43
21	1715 sayılı Kanununun 8. maddesi gereğince Cumhuriyet Merkez Bankasına verilecek kâğıt para amortismanı karşılığı.	772	637 —	772	637 —	—	—
22	Demiryolları spor kurumlarına yardım	1	750	1	250	500	—
23	Demiryollar dergisine yardım	5	000	46	34	4	963 66
H.	Geçen ve eski seneler mahsubatı	120	000	120	000	0	—
Toplam		79 051 782	84	74 357 462	56	4 694 320	28

B - OETVELİ

B.	M.	Gelirin çeşidi	Muhammenat Lira	Tahsilât Lira	K.
1		Demiryollar işletme gelirleri			
	1	Yolcu	24 700 000	25 603 885	93
	2	Bağaj	600 000	602 122	
	3	Mesajeri	425 000	412 987	58
	4	Seyrisefer	4 750 000	4 912 874	12
	5	Seyrihafif	41 000 000	37 322 737	10
	6	Muhtelif hasılat	2 400 000	2 689 555	86
2		Limanlar ve iskeleler gelirleri			
	1	Haydarpaşa Liman ve rıhtım gelirleri	1 800 000	1 584 347	90
	2	Derince Limanı gelirleri	113 000	88 794	97
	3	İskenderun Limanı gelirleri	220 000	502 852	79
	4	Mersin Limanı gelirleri	380 000	140 180	16
	5	Samsun Limanı gelirleri	240 000	340 741	30
	6	İskeleler gelirleri	280 000	293 520	85
3		Sağlık tevkifatı	515 000	455 274	10
4		Türlü hasılat			
	1	Kullanılmaz duruma giren vagon, lokomotif ve hurda demirler satışı	37 360	7 355	28
	2	Pansiyon gelirleri	1 750	7 826	37
	3	Sanat okulu gelirleri	52 500	103 951	83
	4	İdareye ilişkin binalardan alınacak kiralar	60 000	21 360	75
	5	Faiz ve akçe farkları	36 000	11 094	84
	6	Çeşitli hasılat	343 750	1 229 653	08
5		Trabzon - İran otobüs ve kamyon işletmesi gelirleri	77 000	166 428	27
H.		İngiliz kredisi	—	1 103 176	80
Toplam			78 036 360	77 601 521	88

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1945 Bütçe yılı Bilançosu

Aktif	Lira	Pasif	Lira
Sabit tesisat	542 558 318,87	Sermaye	635 027 571,78
Muharrik ve mü- teharrik edevat	75 895 266,62	İtfa sermayesi	73 858 160,50
Demirbaş	16 573 986,29	Tecdit sermayesi	34 972 839,58
Stok malzeme		Sigorta sermayesi	1 911 121,46
Mağazalar	30 344 114,98	Tediye senedatı	184 265 098,82
Mahrukat	1 391 464,88	Kredi ve istikrazlar	13 630 798,05
Ecza metharı	600 520 ,49	Muhtelif alacaklılar	16 393 626,18
İaşe	101 528,11		
Yol atelyesi	163 027,56		
Cer atelyesi	1 978 199,94		
Elektrik santrali	12 206,44		
Motör atelyesi	29 750,01		
Travers fabrikası	482 371,55		
Basımevi	448 754,05		
Dikimevi	691 635,65		
Elbise	5 970 ,70		
	36 250 544,36		
Yapılmakta olan işler:			
Yol atelyesi	369 889,75		
Cer atelyesi	849 777,49		
Elektrik santrali	31 713,29		
Motör atelyesi	55 059,90		
Travers fabrikası	37 590,11		
Basımevi	27 267,66		
Dikimevi	38 544,64		
Elbise	1 643,26	1 401 486,10	
Mevcutat:			
Veznedar	1 687 477,12		
Bankalar	229 564,24		
Menkul kıymetler	410 068,—		
Kıymetli evrak	3 741,30	2 330 850,66	
İştiraklerimiz		34 306,76	
Bütçeden ödenecek vâdeli borçlar		5 148 687,95	
Hazine		182 211 687,61	
Muhtelif borçlar		34 922 313,88	
Kâr ve zarar		62 731 587,27	
	960 059 216,37		960 059 216,37

1945 Bütçe yılı kâr ve zarar hesabı

Borg	Lira	K.	Alacak	Lira	K.
İşletme gideri	66 625 167	31	İşletme geliri	74 199 685	71
Satınalma taksitleri	2 481 273	07	Muhtelif	2 448 481	95
İtfa sermayesi	4 133 588	98	1946 yılına müdevver zarar	62 731 587	27
Tecdit sermayesi	2 703 775	93			
Muhtelif	408 258	41			
1944 yılından müdevver zarar	63 027 691	23			
	139 379 754	93		139 379 754	93

Bayındırlık Bakanlığı 1950 yılı Bütçesinin 602 nci bölümünün 3 ncü (Yer sarsıntısı ve diğer âfetlerden zarar gören bölgelere) maddesine, 5607 sayılı Kanuna dayanılarak 2 500 000 liralık ek ödenek verildiğine dair Başbakanlık tezkeresi ve Bütçe Komisyonu raporu (3/18)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 76/1592, 6 - 2215

30 . V . 1950

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

5663 sayılı Kanun gereğince Eskişehir'de yaptırılacak evlere harcanmak ve 1950 yılı Bütçe tasarrufları ile karşılanmak üzere Bayındırlık Bakanlığı 1950 yılı Bütçesinin 602 nci bölümünün 3 ncü (Yer sarsıntısı ve diğer âfetlerden zarar gören bölgelere) maddesine 5607 sayılı Kanuna dayanılarak 6 . V . 1950 tarihli ve 3/11199 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla 2 500 000 liralık ek ödenek verilmiştir.

5607 sayılı Kanunun birinci maddesi hükmüne göre Yüksek Meclisin tetkikına sunulmasını saygularıyla arz ve rica ederim.

Başbakan

A. Menderes

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 3/18
Karar No. 59

2 . III . 1951

Yüksek Başkanlığa

5663 sayılı Kanun gereğince Eskişehir'de yaptırılacak evlere harcanmak ve 1950 yılı Bütçe tasarruflarıyla karşılanmak üzere Bayındırlık Bakanlığı 1950 yılı Bütçesinin 602 nci bölümünün üçüncü (yer sarsıntısı ve diğer âfetlerden zarar görenlere) maddesine 5607 sayılı Kanuna dayanılarak Bakanlar Kurulunun 6 . V . 1950 tarihli ve 3/11199 sayılı kararıyla (2 500 000) liralık ek ödenek verildiği ve aynı kanunun birinci maddesi hükmü gereğince keyfiyetin Yüksek Meclisin tetkikına sunulduğu Başbakanlığın 30 . V . 1950 tarihli ve 6/2215 sayılı tezkeresiyle bildirilmiş ve keyfiyet tetkik edilmek üzere Komisyonumuza havale buyurulmuş olmakla Mali-

ye Bakanlığınca adıma Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürü ve Bayındırlık Bakanlığının yetkili temsilcileri hazır oldukları halde incelenip görüldü.

Eskişehir'de 1950 yılında vukua gelen ve büyük tahribat yapan sel felâketi orada birçok vatandaşların evsiz ve barksız kalmalarını innaç etmiş ve derhal felâketzedelerin imdadına yetişmek ve bunların kış gelmeden tekrar ev sahibi olmalarını temin etmek maksadiyle Bakanlar Kurulu kararıyla 5607 sayılı Kanundaki yetkiye dayanılarak Bayındırlık Bütçesine 2,5 milyon liralık ek ödenek verilmiştir.

Filhakika 5607 sayılı Kanunun birinci mad-

desi, (Bayındırlık Bakanlığı bütçesinin yer sarıntısı ve sair âfetlerden zarar gören bölgelere yardım) tertibine konulan ödenğin yetmemesi ve derhal ek ödenek istihali kabil olmaması halinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk toplantısını takip eden on gün içinde tetkikına sunulmak ve bu tertipteki ödenğin beş mislini geçmemek ve karşılığı gösterilmek şartıyla Bakanlar Kurulu kararıyla ilâveten ödenek kaydetmeğe Maliye Bakanı yetkilidir) demekte olup bahis konusu olan sel felâketinin vukuu anında Meclis toplantı halinde bulunmadığından, Hükümet, bu yetkisini kullanmış ve gerekli yardımı yapmıştır. Yine Kanunun emrine uyarak bu muameleyi Meclisin ilk toplantısında 30. V. 1950 tarihli tezkiresiyle Yüksek Meclisin tetkikına arz etmiştir.

Komisyonumuz bu konuyu 5. VI. 1950 tarihli toplantısında tetkik ederek bu para ile yapılan işleri incelemiş ve alınan bilgiye göre evvelâ, tamir ile oturulması mümkün olan evlerin tamiri için üç katagoride 100 - 200 - 400 liralık yardımlar yapmış ve bu paraları fen heyeti tarafından kontrol şartıyla takistile ödemiş ve bunun tutarı 240 bin liraya bağlı olmuştur.

Bundan başka, yıkılmış veya yıkılması gereken evler için de Hükümet, 5663 sayılı Kanunla verilen yetkisini kullanmış, gerek mal sahibi ve gerekse kiracı olarak oturanlardan evsiz kalan 929 aileye ev yapılması zarureti hâsıl olmuş ve bunlardan bilhassa sel yatağında olanlar, kiracılar, tasarrufları ihtilâflı olanlar, hisseli aralardan hissedarları müştereken müracaat ve taahhütte bulunmayanlar için ayrıca arsa tedariki gerekmiştir. Bir plâna tevfikân bu evler ortalama 3 275 liraya malolacak 40 metre kare üzerinde iki oda, bir mutbak, helâ ve yıkanma yerinden ibaret blok olarak inşa edilmiştir.

Umumi olarak yapılan hesaba göre:

Lira	
3 042 475	929 evin inşa bedeli
320 000	160 000 metre kare arazinin iki liradan tutarı

Lira	
500 000	Bu arazi üzerinde yapılacak yol, çeşme ve kuyu inşası
3 862 475	Umumi masraf
2 500 000	Lirası bahis konusu olan ek ödenekle temin edilen
1 362 475	Lirası da Eskişehir sel felâketi yardım fonundan yapılan bağışlardan toplanan paradan temin edilmiştir.

Yukarda sözü edilen tarihte yapılan görüşmede Hükümet 2,5 milyon liranın karşılığı olarak 1950 yılı bütçesinin yıl sonunda hâsıl olacak umumi tasarruflarını göstermiş ise de Komisyonumuz sarîh bir karşılık temin edilmedikçe keyfiyeti Kamutayın tasvibine sunmıyarak karşılık bulunmasına talik etmiş idi. Ahiren kabul buyurulan 5719 sayılı Aktarma Kanununda bu 2,5 milyon liranın da karşılığı gösterilmiş olduğundan Komisyonumuz, 5607 sayılı Kanunun hükümlerine uygun olarak cereyan etmiş ve zamanında Yüksek Meclisin tetkikına arzedilmiş bulunan bu muamele- nin tasvibini Kamutayın onayına arzına karar vermiştir. Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü
İstanbul	Burdur	Çanakkale
E. Adakan	F. Çelikbaş	E. Kalafat
Kâtip		
Bursa	Ankara	Aydın
H. Şaman	M. Bayramoğlu	E. Menderes
Bolu	Çanakkale	Elâzığ
M. Güçbilmez	K. Akmanlar	Ö. F. Sanaç
Eskişehir	Giresun	Hatay
A. Potuoğlu	M. Şener	Muhâlifim
		C. S. Siren
İstanbul	İstanbul	Kastamonu
F. Saymer	C. Türkgeldi	H. Türe
Kırklareli	Konya	Konya
Ş. Bakay	R. Birand	M. A. Ülgen
Rize		Seyhan
O. Kavrakoğlu		Dr. S. Barı
Sivas		Trabzon
H. İmre		S. F. Kalaycıoğlu